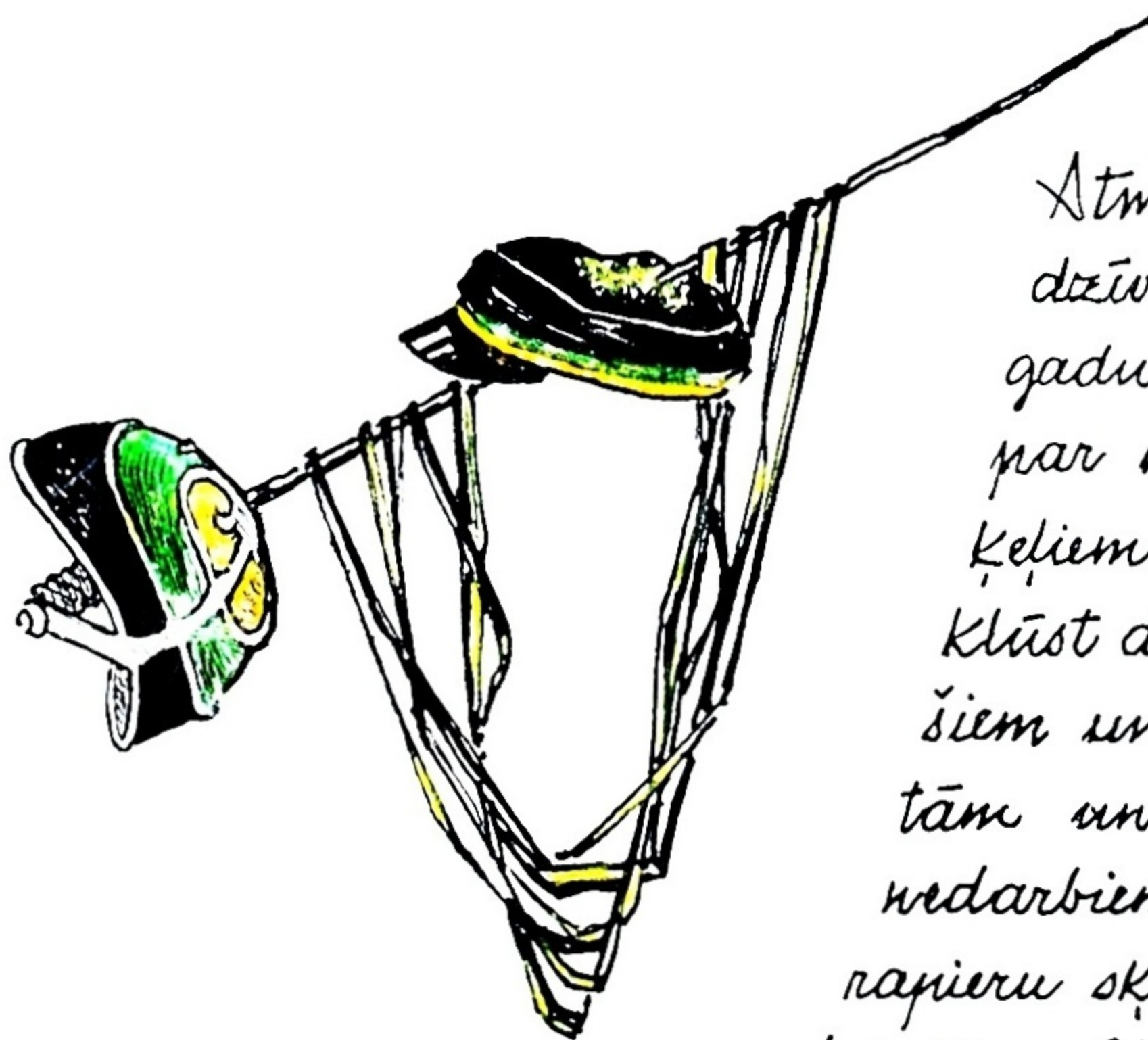

FRATERNITAS ACADEMICA 1930

FRATERNITAS ACADEMICA

TRĪSDESMITO GADU SĀKUMĀ

Šīs atmiņu lapas veltītas Fraternitas
Academica 1925. gada 2. sem., 1. ceturk-
stītim - filistram Alfredam Plaka-
nam, kas ticēja jaunajam Konventam.

Atmiņu ainas par Konventa
dzīvi un notikumiem 1930to
gadu-desmita pirmajos gados,
par melniem un krāsainiem de-
ķeļiem un par sejām, kas atkal
kļūst daivas. Par fukšiem, tautie-
šiem un filistriem, par viņu gai-
tām un darbiem un arī par viņu
nedarbiem. Atmiņu drumslas par
rapieru skindoņu paku istabā, par
trīsstāvu Olimpu ēdamistabā un par

sen dzerto vīna ragu zemes mātes sniegtu. Un par ruģteno alu apsvīdu-
šā kausā un par desinu un skābo kāpostu smaržu! Un pāri visam-at-
miņas par studentu dzīvi brīvajā Latvijā, skaistajā Rīgā, par viņu
dāvēs prieku un ticību nākotnei - atmiņas par zelta jaunību! →

Fraternitas Academica.

Korporācija Fraternitas Academica dibināta 1925. gada 4. febr. Rīgā, lai pulcinātu ap sevi studentus akadēmiskās dzīves izkopšanai, atļūstītu tiem goda prātu, pienākumu un tikumības apziņu, piekoptu atturību, veicinātu zinātnes, literatūras, mākslas un sporta attīstību, pabalstītu morāliski un materiāli korporācijas locekļus studiju laikā un arī pēc tam, tādā veidā izaudzinot krietrus un stiprus pilsonus, kuri varētu ņemt aktīvu daļību Latvijas valsts kultūrā un sabiedriskajā dzīvē.

Reģistrējot jauno sabiedrību pie Latvijas Universitātes tās dibinātājos bija 22 L.U. studenti, un 17 no viņiem bija Akadēmiskā Skautu kluba biedri. Korporācija uzņēma dažādu fakultāšu studentus.

1925. gada novembrī dibinātāji lūdza ar jaunuzņemto 1. coetu garantēja A!K!K! pie korporācijas Lettonia.

1927. gada novembrī Fraternitas Academicu kā pilntiesīgu korporāciju uzņēma Prezīdiju Konventā.

1928. gadā nodibināja Filistru Biedrību. Dibinātājos bija gan augstskolu beigšie aktīvi konventa locekļi, gan arī pirmajos pastāvēšanas gados uzņemtie goda filistri.

1929. gadā Filistru Biedrību uzņēma F!B!S!

1930. gada februārī iesvētīja jauno vāpenu, kas bija arch. Krauzes, māksl. V. Medņa un U. Merca darināts.

Konventa locekļi ir aktīvi piedalījušies visās P!K! institūcijās. Konvents ir sūtījis savus pārstāvjus kā Studentu Padomē, tā arī F!B!S! vadībā.

1934. gada 23. novembrī konvents noslēdz draudzības līgumu ar korporāciju Terwetia un 1938. gada rudenī tādā pašā līgumu ar Kaunas Universitātes Korporāciju Šarunas.

Konventa sastāvā bija reprezentētas visas fakultātes, kā izcilāko grupu minot vairāk kā 25 teologus.

Līdz 1940. gadam, kad nācās pārtraukt konventa aktīvo darbību, zvērstu meln-zāli-zelta krāsām bija nodevuši 265 Latvijas Universitātes studenti.

Devīzes: Tautai un tēvijai - un - Amicus optima vitae possessio.

Dibinātāji: Vladimirs Žuniņš, iur; Oskars Krauze, arch; Kārlis Nollendorfs, agr; Gotfrīds Ābels, ing; Kārlis Rudzītis, agr; Oskars Geide, agr; Teodors Roze, chem; Alfrēds Ledaunieks, mat; Belizars Radziņš, agr; Alfrēds Kijēns, mech; Eriks Ābolinš, silv; Jānis Furķelis, mech; Edgars Kalniņš, silv; Bernhards Zalts, oec; Kārlis Vēveris, iur; Richards Zariņš, theol; Kārlis Būmanis, theol; Osvalds Mednis, oec; Kārlis Kociņš, theol; Eduards Rubenis, theol; Alvils Rubenis, iur; Raimonds Bebris, theol.

Pirmais fuksis: Alfrēds Plakans, oec - 1925. gada II sem coetus.

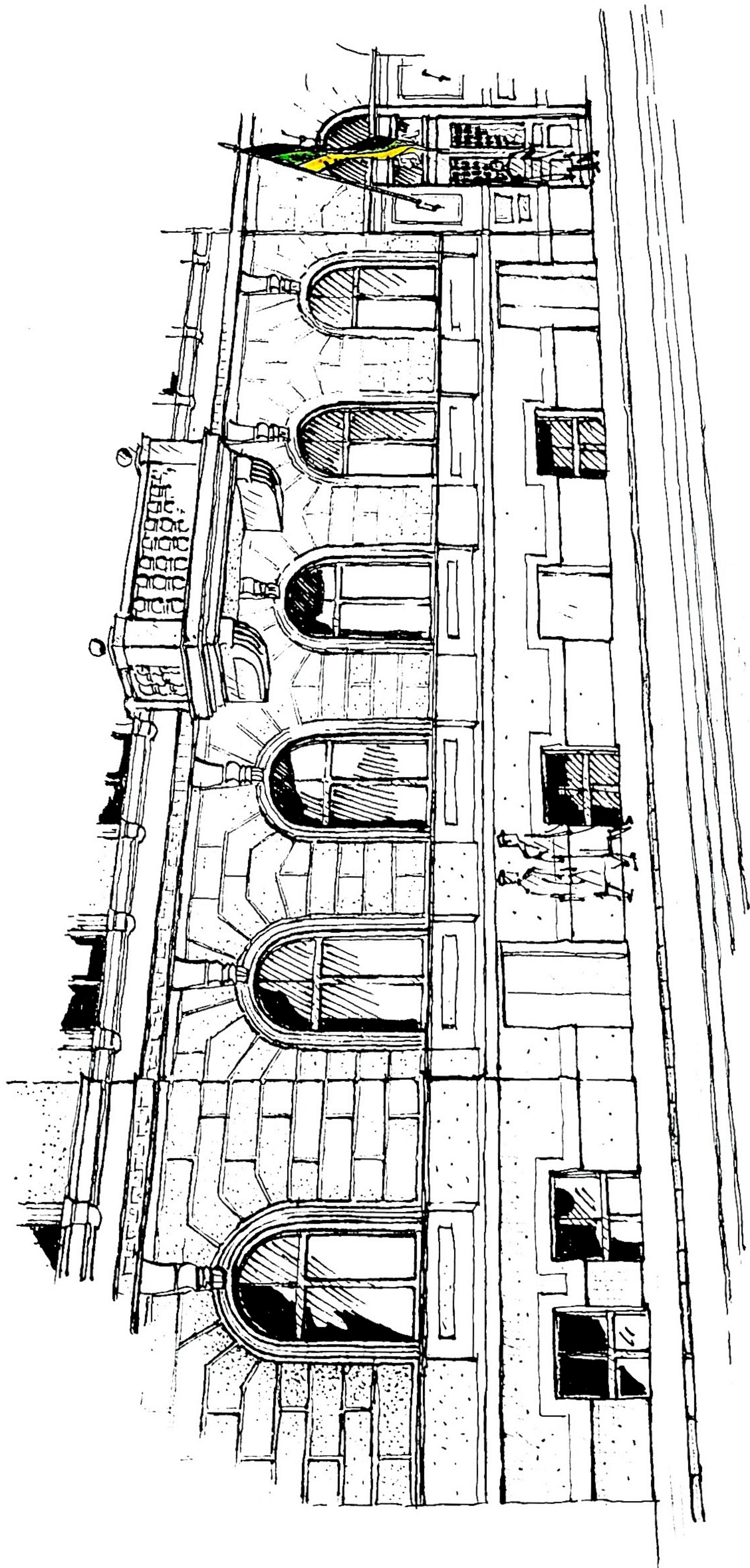
Pēdējais fuksis: Augusts Bauska, theol - 1939. gada II sem coetus.

*Fraternitas Academica
pēdējais Konventa dzīvoklis
Z. Meierovica bulvārī 9^A*

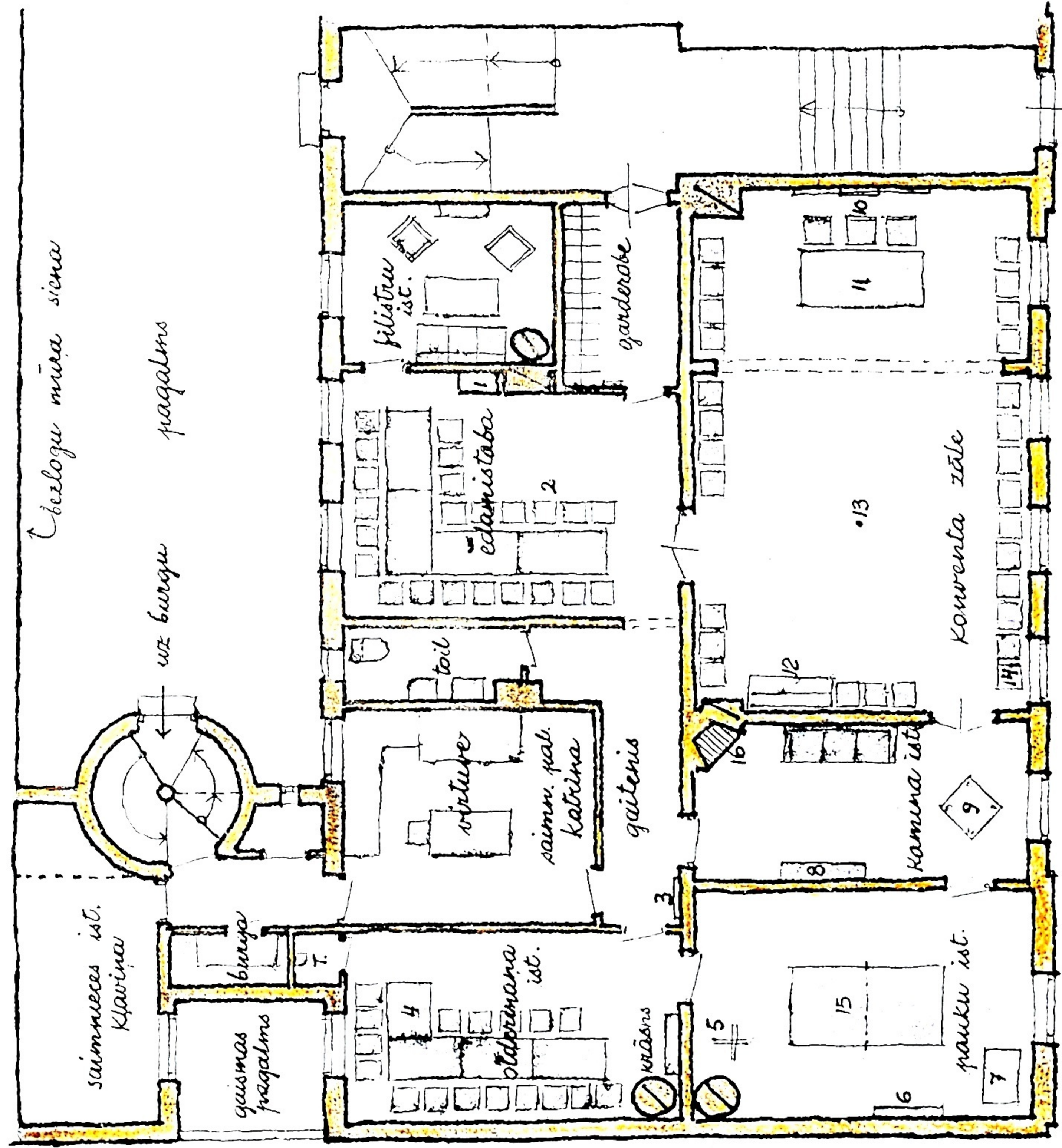
*Rīgas Vecpilsētas plāns
1930to gadu sākumā
Mērogs — 1 : 6300*

1929 - 1939

Fraternitas Academica pēdējais konventa dzīvoklis / 1929 - 1939 /
Rīgā, Ziemeļp. Meicnovica bulvārī nr 9A.
Fasāde ar konv. dz. sēšim loģiem un ieeju no bulvāra Zē-
mēla pēc fil. Roberta Sīmana fotografijas / uzņ. 1978.g. Rīgā /

Konventa dzīvoklis C! Q!

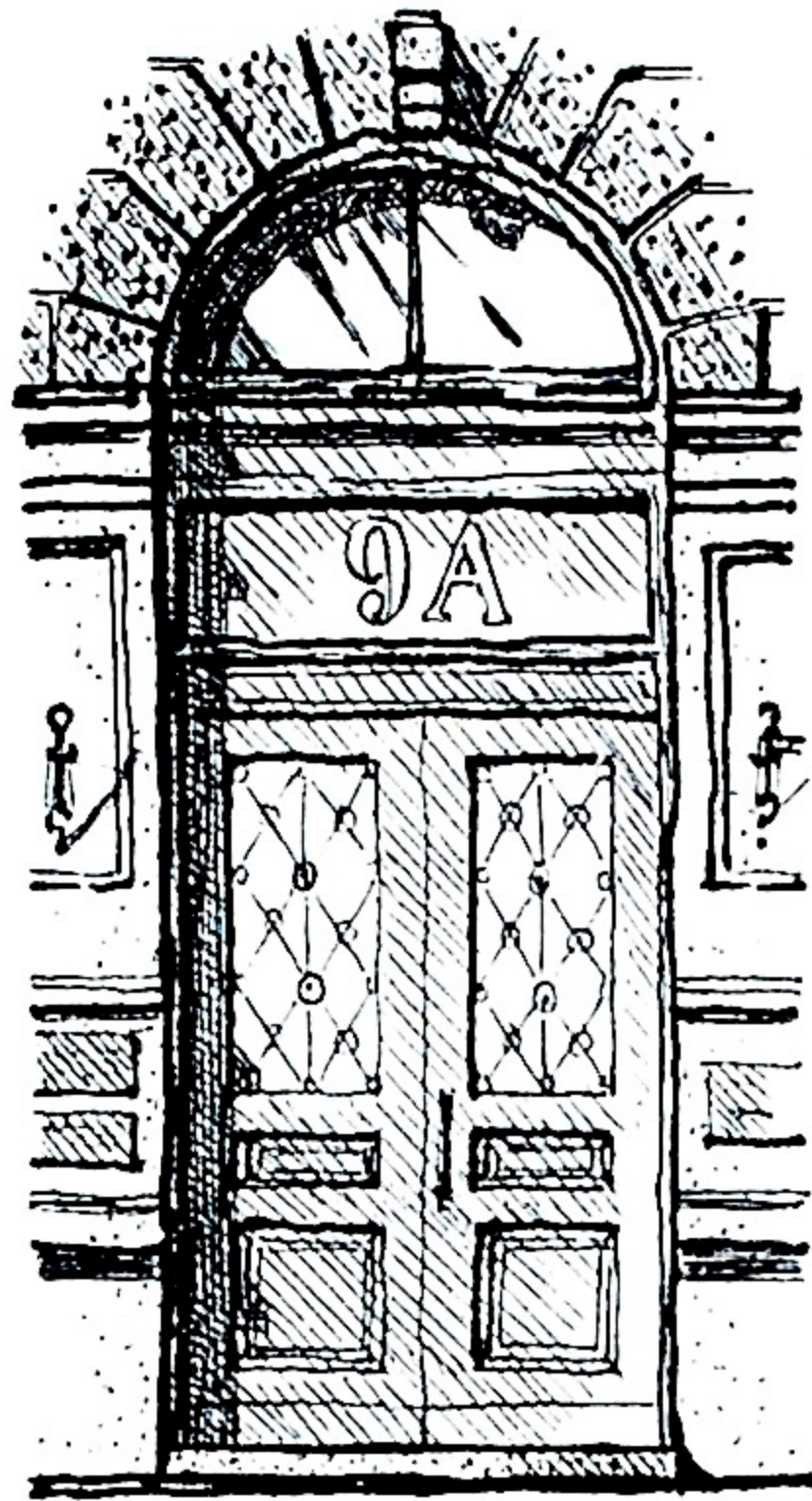

- 1 - galdinš ar radio
- 2 - "Olimps"
- 3 - melnais dēlis
- 4 - rakstamgalds
- 5 - pauku rītenis
- 6 - ropiere
- 7 - pauku takelāža
- 8 - bibliotēka
- 9 - galda biljards
- 10 - roņenis
- 11 - prezīdijs galds
- 12 - klaviers
- 13 - menzūras
- 14 - cantu maģistrs
- 15 - galda tennis
- 16 - kamīns

Sis Frat! Academica konventa dzīvokļa plāns izdots pēc atmiņas, un telpu izmēri var būt kļūdaini. Taču plāna risinājumu un dzīvokļa iekārtojumu pārbaudījis un akceptējis šib. arch. Oskars Krauze.

Konventa dzīvoklis.

Fraternitas Academica tika dibināta 1925.gadā Akadēmiskā Skautu Kluba telpās, Rīgā, Pērses ielā. Bet tākā tur telpas korporācijas vajadzībām bija nepiemērotas, konvents 1925.gada tu pulcīna telpām Kr. Baro pagrabā, pulcīna vadītājs prezidijs - sen. V. Žūnins, v. sekre. K. Nollendorfs. Šeit arī Plakani, Eicēni, Raudzēni, Arī šīs telpas bija nepiemērotas parcelās uz atsevišķu māju un konventa locekļu skaitam par šaurām un konvents uz jaunām un daudz Meierovica bulvāri nr 9A. Rīgā, viegli sasmiedzama laikā samērā klusā vietā.

ēkas paaugstinātā zemes tīnām istabām, bez tam vēl saimnieces istaba, plaša virtuve, priekšnams, tualetes istaba, un burģa pagrabā. 1934.gadā konventa zāli palielināja, izplēšot sienu starp konventa zāli un toreizējo filistru istabu, jaunā telpa tad kļuva 6 x 9.5 m. liela. Vēlākos gados pārbūvēja arī priekšnamu piestiprinot pie sienas izgrīzamus dzelzs drēbju pakaramos. Ēdamistaba bija liela telpa ar diviem logiem uz pagalmu. Istabu piepildīja lieli, brēni Kokka galdi un 22 krēsli, bet lielākos sarīkojumos te bija 30 vietas. Te ēda pusdienas un vakariņas, bet te rīkoja arī alus vakarus un vēlā naktis stundā cēla Olimpū! No ēdamistabas veda durvis uz filistru istabu. Šī istaba bija iekārtota ar mīkstām atpūtas mēbelēm, grāmatu skapi un lielu galdu. Oldermana istabu lietoja oldermanis ar saviem fukšiem un kantu māģistrs savām kantu stundām. Šo istabu lietoja arī konventa sekretārs, kasieris un ekonoms kancleris. Sienas greznoja lieli vāpēni ar visu korporāciju cirkeliem un konventa visu coetu fotogrāfijas tumšos ielogos. No sējenes veda durvis uz pauku istabu, ar rindu papīru savā statīvā, divām pauku kiverēm pie sienas, lielu un cītīgi sakapātu pauku riteni istabas galā un no klūgām pūtu milzu kurvi istabas kaktā ar menzūras takelāžu. Kad istaba bija brīva, te spēlēja „ping-pongu” un rīkoja turnīrus. Kamīna istabu lietoja dažādā veidā - te spēlēja galda biljardu / mujābelus / te bija bibliotēkas skapis un mazākas sabiedrības sēdēja pie kamīna un dzēra^{vinu}. Lielajā konventa zālē krēsls gar sienām atrada vietu 25 tautieši, bet novietojot krēslu rindas arī vidū te bija 70-80 sēdvietas. Telpas krāsnumis bija lielais un krāsu karogos dekorētais vāpēnis, fil. un māksl. U. Merca darināts.

rudenī pārcēlās uz 20. skau-
na un Gertrūdes ielas stūra
tājs bija fil. T. Roze. Pirmais
sen. un oldermanis O. Krauze,
uzņēma pirmos fukšus - A.
F. Salnu un A. Rastenšildu.
rotas un 1926. gadā konvents
nu Ādmiņu ielā. Ģadiem vjot
pieaugot arī šīs telpas kļuva
vēlreiz un pēdējo pārcēlās
plašākām telpām - uz F.
Šī bija ļoti centrāla vieta
ar ielas dzelzceļu, tai pašā
Dzīvoklis atradās zolīdas
stāvā un sastāvēja no sept-

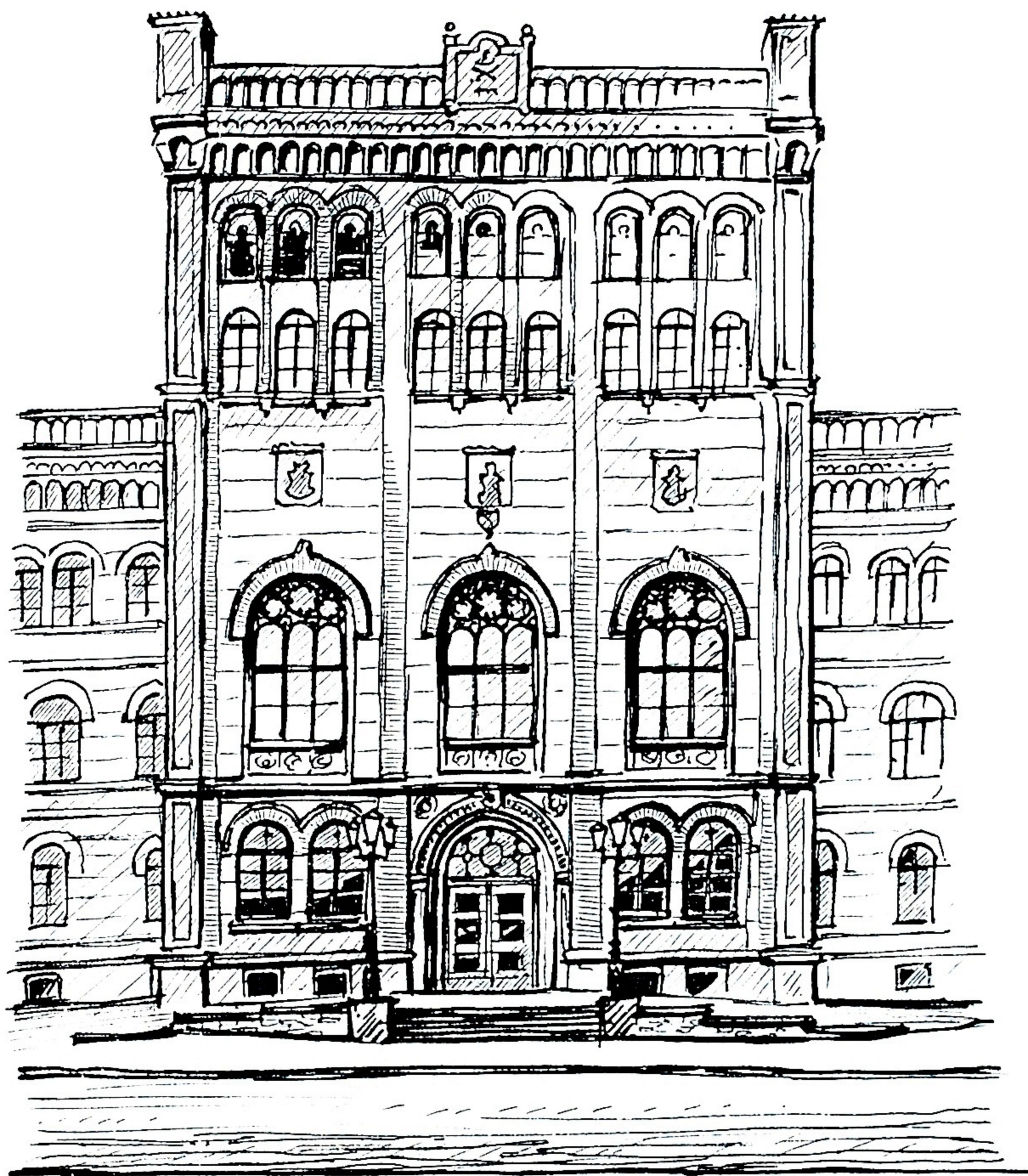
Fuksītis — I sem.

Jaunais L.Ū. students, kas vēlējās iestāties Frat!Acad! viesojās Konventā divas nedēļas, kur savstarpēji iepazīnās. Šos vienus sauca par „viesu kungiem”. Kad konvents bija jaunus kandidātus pārbaudījis un uzņēmis, jaunais — vispārējā konventa loceklis, iegādājās melno fukša deķeli, piesprauda tam sidraba cirkeli un iesāka savas jaunās gaitas. Fukši oficiāli saucās par zēniem (zēn!) Jaunuzņemtās savā uzraudzībā pārņēma oldermanis — viņš noturēja 1-2 oldermana stundas nedēļā, sekoja jauno fukšu gaitām /- un viņa daudzajām jaunajām „problēmām”, atbalstīja to visādā veidā un ievadīja tos internā un eksternā akadēmiskā dzīvē, iepazīstināja tos ar sabiedriskām konvencijām, buršu garu un tradīcijām un citām akadēmiskām organizācijām. Šeit jaunie akadēmiki tika veidoti, slīpēti un pamazām kļuva gatavi turpmākam solim — krāsām. Parasti jaunuzņemto četa locekļu skaits bija 8-12 stud. Tai pašā laikā — reizi nedēļā — notika kantu stundas, mag!cant! vadībā. Katram bija jāiekārto sava kantu grāmata, kura pamazām papildījās ar 100-120 buršu, sadzīves un tautas dziesmām. Teksti un melodijas bija jāzin no galvas, un kantu grāmatai vienmēr bija jābūt klāt. — Divas reizes nedēļā jaunus fukšus pauku istabā sapulcināja mag!pauc! kur viņš ar saviem asistentiem tos apmācīja akadēmiskā paukošanā un zilināja to plecus. — Vēl citi tekošie jaunā fukša pienākumi bija kārtējās dienas un nakts dežūras Konv. dzīvoklī, citāciju iznēsāšana, kārtot dzērienu izsniegšanu no burgas un vest tās grāmatas, dažādi uzdevumi konventa sarīkojumos, un pāri visām lietām — jaunajam fukštim vajadzēja būt klāt vienmēr un visur. Daudz jaunajam fukštim vajadzēja vest „tūru glāzi” un nostaiģāt savu „maiķuru”, daudz tika viņš „āzēts” un tramdēts! Tajos gados fukšu briesmas bija com! Kārlis Starpiņš, kas redzēja katru fukša pārkāpumu, kam neizbēgami sekoja viņa: „fukš, tū' glaz'!” Un pauku istabā tos zilināja smagā kalibra iepaukotājs, mūžīgi smaidošais com! Kārlis Blaus!

Tā — pamazām — jaunais fukšītis bija parādījis savu pirmo — un grūtāko — posmu jaunajā vidē un — pāri Jaungadam — uģāja otrajā, veco fukšu kārtā, kur to jau gaidīja jauni uzdevumi.

Alma mater.

*Latvijas Universitātes vecā ēka Rīgā, Raiņa bulvārī,
celta 1866 - 1869. gadam pēc arch. F. Hilbiga meta.*

Rīga

Rīgas studentu dzīve.

1930^ē gadu sākumā pasaule valdīja saimnieciska krīze, kas sekoja iepriekšējā gada lielajai Ņujorkas biržas katastrofai. Daudzās zemēs valdīja liels bezdarbs ar visām tām piesaistītām sociālām grūtībām. Eksports un imports zemju starpā samazinājās vai apstājās pavissam. Šī krīze iedarēja pat garām maza-

jai Latvijai - arī te bija grūtības

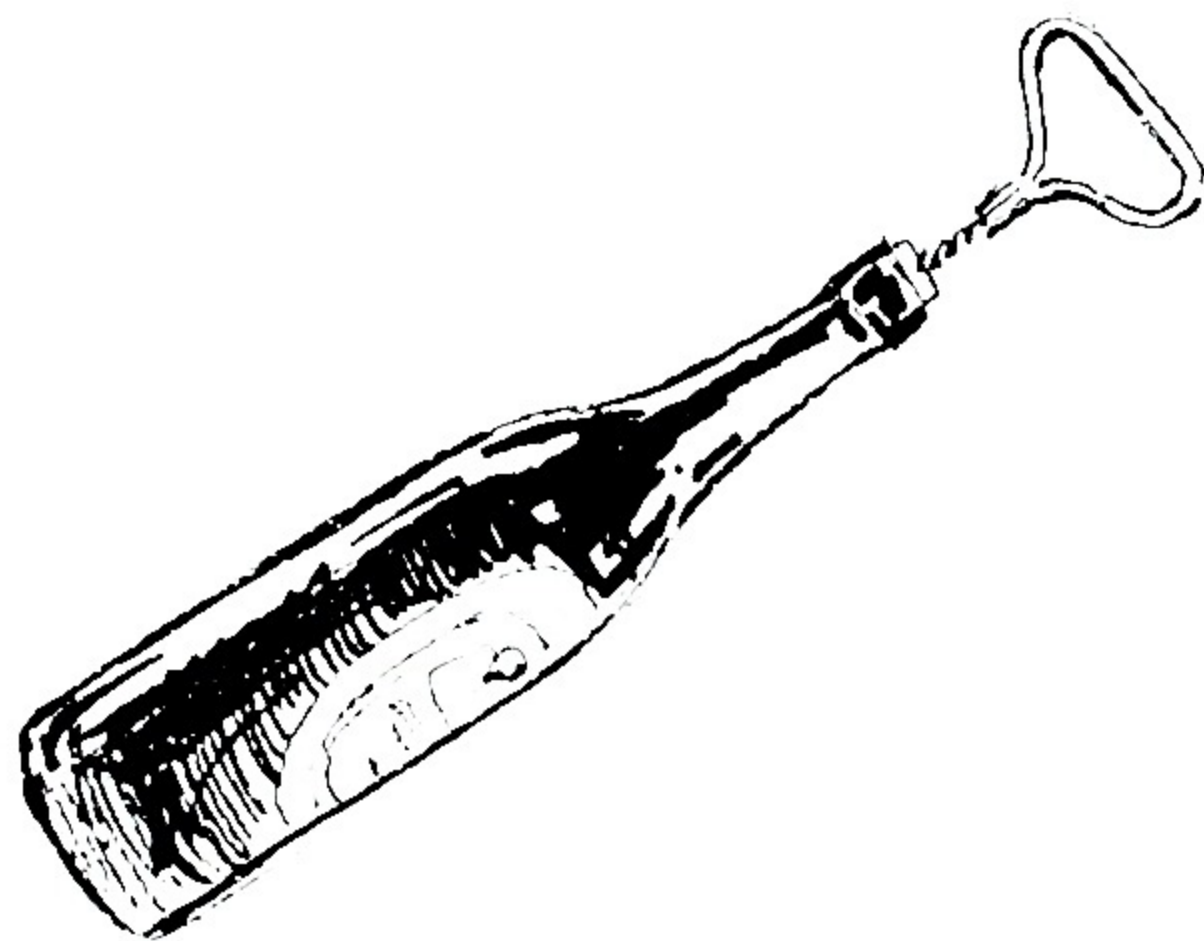
un daudzi uzņēmumi un fabrikas bija spiesti sašaurināt savu darbību.

Uz šāda tumša fona iztīmējās 1930. gads Latvijā. Taču mūsu zemē laudis bija pieraduši pie šauriem dzīves apstākļiem un pazina maizis cieto garozu, un Rīgā turpinājās zemes jaunuzbūves darbs. Kūsāja intensīva darbība visās nozarēs, un arī jaunātnie meklēja - un atrada - sev piemērotu gadījuma darbu. Skolnieki un studenti krāva kūģelus Daugavmalā, vai strādāja dienas darbu Valsts saldētavā, pārdeva biļetes uz Daugavas satiksmes Kūģišiem vai braukāja pa Rīgas ielām par tramvaja konduktieru. Tā katrs centās piepelnīt dažus latus, jo naudai bija liela vērtība. Par spīti visām saimnieciskajām grūtībām Latvijas Universitātē šajos gados bija ļoti liels studentu pieplūdums - 1930. gadā studējošo skaits bija 8480 un 1931. gadā 8636 - kas bija lielākais visā L. U. pastāvēšanas laikā. Lekciju nauda 30^ē gadā bija 50 latus semestrī, bet 31^{mā} gadā to paaugstināja uz 100 latus semestrī. Tāpēc ļoti liels bija strādājošo studentu skaits - 46%, no lekciju naudas atsrabināja 15%. Vērmanu Dārzā tika atvērta studentu virtuve - ēdnīca, kur par ļoti lētu naudu varēja paēst skūvi zupas un piekost maizi cik vēlējas. Arī Fraternitas Academica iekārtoja saviem locekļiem pusdienas galdu konventa telpās, kur par pašizmaksu ēda pusdienas ap 15 komiltoni. Tā kā liela daļa studenti nāca no laukiem, tad daudzi savēma kārtīgas mīnšdevas no lauku mājām, ta itaupot dārgo latu citām vajadzībām. Ja arī naudas bija maz, toties darbošanas griba bija ļoti liela, un dažādās Rīgas akadēmiskās, sabiedriskās, mākslas un sporta organizācijās risinājās ļoti dzīva darbība. Arī Fraternitas Academica - par spīti skopajiem laikiem - konvents darbojās spraigā darbībā, ko vēl palielināja uzdevumi eksternā laukā, jo šajā gadā Fraternitas Academica bija P! K!

Fuksis - zēns (z!)

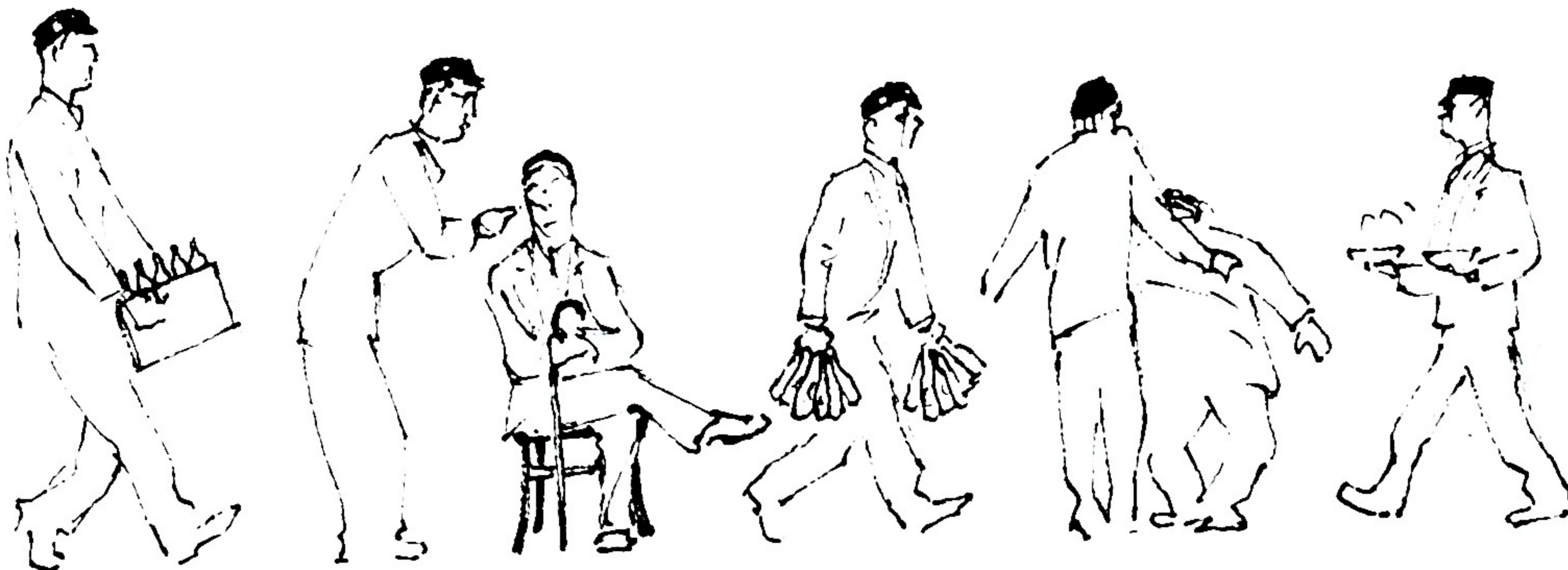
Grūti gāja tam fuksitim, kas bija aizmirsis „mājās” kantu grāmata vai vilki, kam makā bija mazāk par 99 santīmiem un kas nēsāja sarkociņus ar sarkanām galviņām / melno vieta / ne vestes kabatā, bet bikšu kabatā! Par to nūpējās oldermanis un tautiesi!

... fuksim vienmēr jābūt klāt:

1. - matrikula
2. - kantu grāmata
3. - 99 santīmi
4. - zīmulis
5. - koka vilkis
6. - kabatās nazis
7. - sarkociņi

!!!

Fraternitas Academica zēnu dziesma.

Jānis Eicēns.

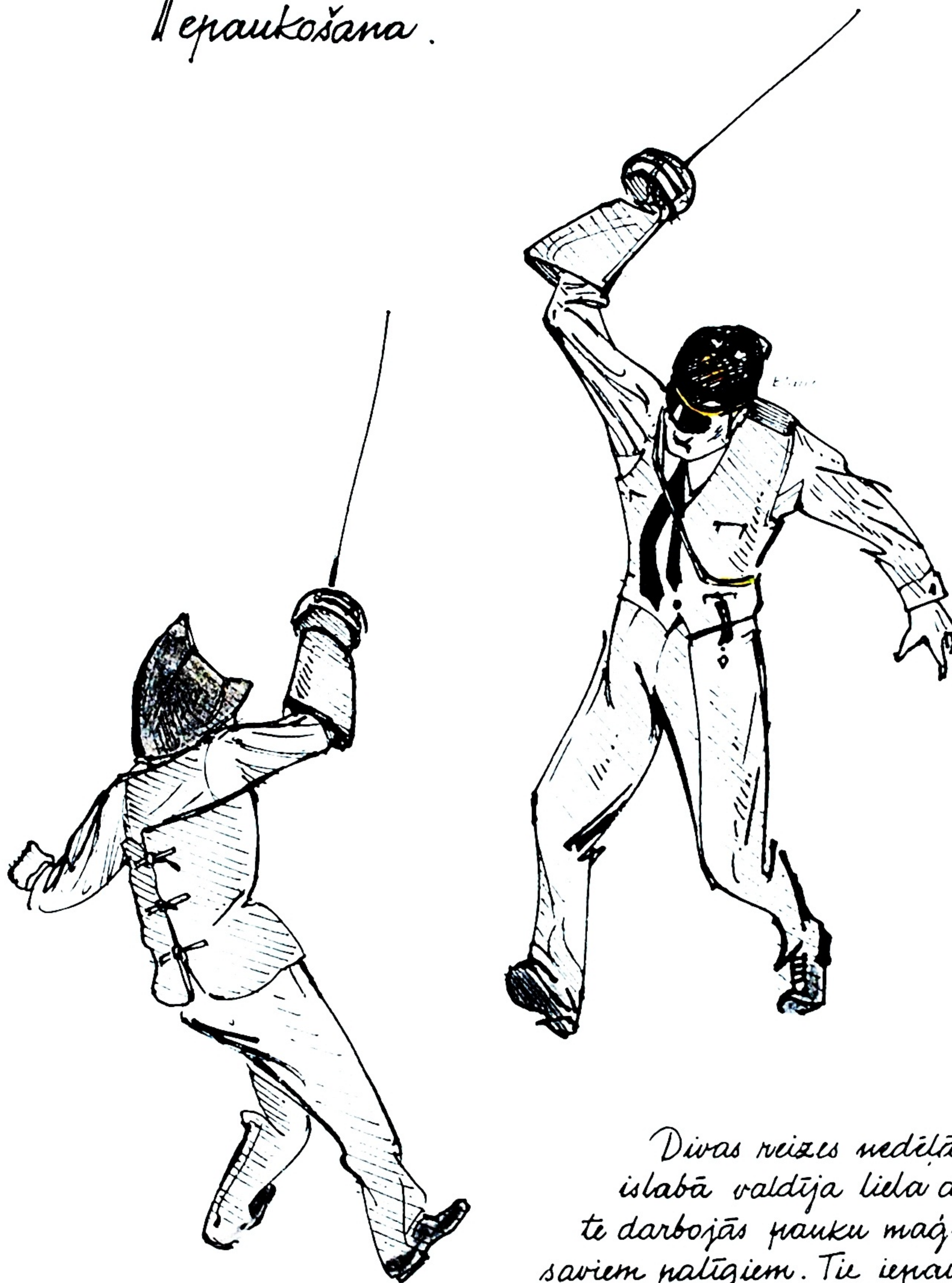
*Draugs, studentu jaukajā dzīvē
Šeit kopā mums nolēmts ir būt,
Un jaunības plašajā brīvē -
Par mūžīgiem draugiem mums kļūt.*

*Draugs, roku lai draudzīgi spiežot,
Uz līpām sirds skūpstu ar jūt.
Un dzīvē, Tu, baudot vai ciešot
Par godu lai bursiēm var būt.*

*Draugs, visi par Academicu!
Vai tam, kas to mēģinās pelt:
Mūs vieno šeit doma jo cēla -
Tāi mūžīgi ziedēt un zelt!*

*Vārdi Fraternitas Academica's 1925. gada II. sem.
/1. coets/ fukša - Jāņa Eicēna. Muzīku vēlāk šiem
vārdiem komponējis stud. theol. Valdemārs Rauten-
šilds.*

Iepaukošana.

Divas reizes nedēļā fanku
istabā valdīja liela dzīvība -
tē darbojās fanku maģistrs ar
saviem palīgiem. Tie iepaukoja
jaunos fukšus un ievadīja tos šajā
tīpiskajā studentu divcīņā ar rapieriem, un tē savu fankošā-
nas māku tālāk stipēja jau krāsas dabūjušie jaunie tautieši. Ne-
mitīgi skanēja rapieru asie cirtienu, un skaidri varēja dzirdēt,
vai tie trāpīja pretinieka ieroci, vai takelāžu. Telpa bija spilgtas
gaismas pilna, oda pēc sviedriem, atskanēja komandu saucieni, un
daudzas acis vēroja rapieru atos zibšņus, lai ātrāk iemācītos stā-
vas tercās un kvartās un grīto, no apakšas uz augšu cērtamo
sekundi. Bija svarīgi pārvaldīt šo zobencīņas tehniku, kad bi-
ja jāiet uz „stūpas” sist malciozi vai menzūru.

Fuksītis — II sem.

Visām fuksā gaitām sekoja oldermanis - un konvents. Taču bija gaitas, ko konventa „melnā tauta” slēpa, kas nebija redzamas konventa „krāsai - nāi tautai”. Tē ir runa par fuksu interno dzīvi, kas - minitūrā - atspoguļoja korporācijas dzīvi, bet tā tam neredzot un nezinot. Tā aiz melnais konvents ar visām amat termiem un eksterņiem sarīko dzāmās fuksu dzīves svarīgā šu bēgšana, kad, kādā jaukā no konventa dzīvokļa, un te nemt jaunākajiem krāsmešiem. Komeršs - ilgi gatavots un lo bieži ar eksterņu tautu, kaut lu no Rīgas. Tika turētas svēt somas, uzliktas krāsas / melna daudz dziedāts, ēsts un dzerts. veda tos zosu gajenā uz C! Q! slikti noorganizētu bēgšanu / Pre Q! 24 stundas vēlāk, ar nevainīgu - un parākuma smūnu jaunajā se - jās, un turpināja tālāk savas parastās gaitas!

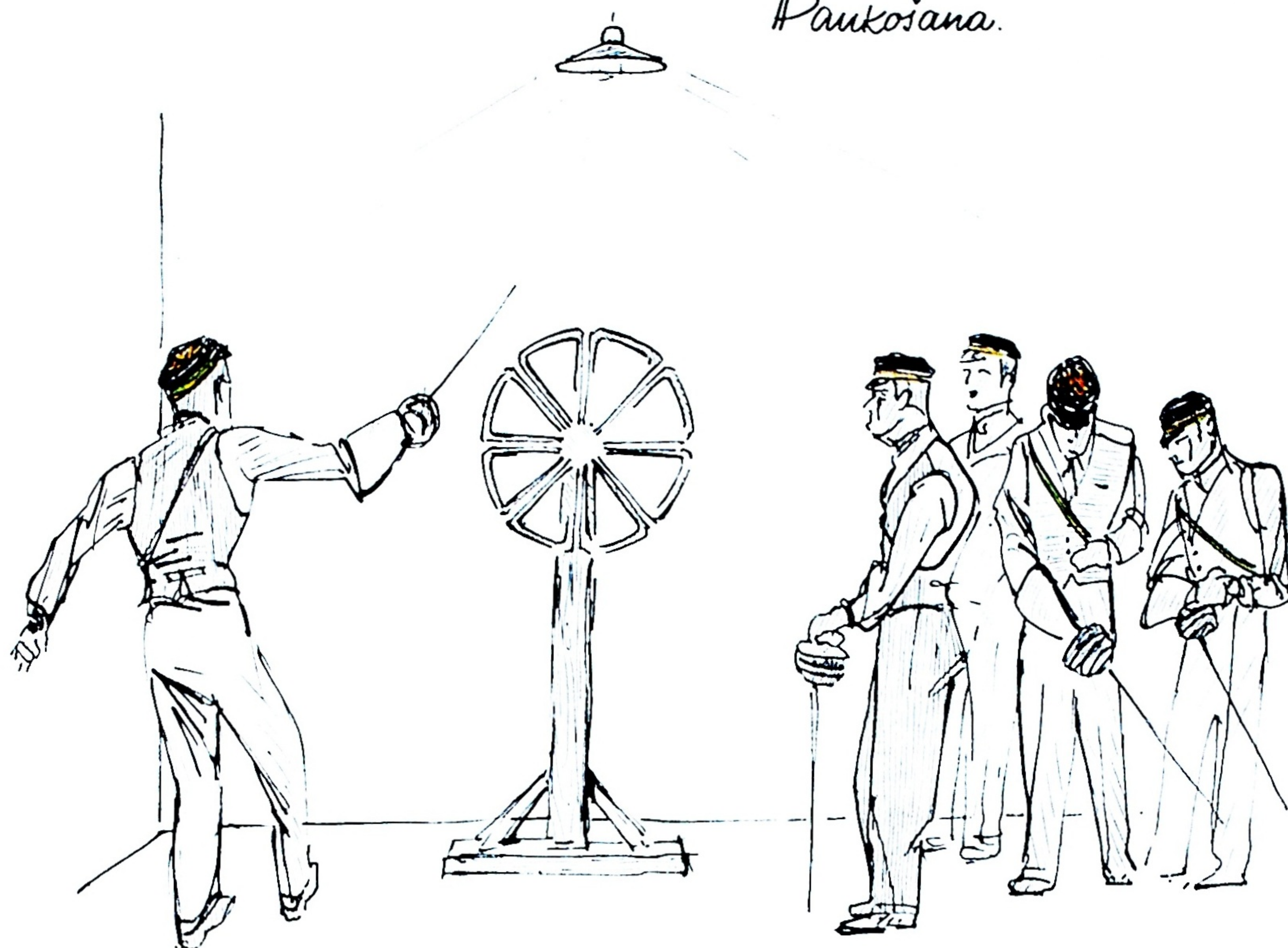

norita t. s. „pagrūdi”, konven - šu priekšvara darbojās zēnu personām, konventiem, un in - jumiem. Viens no šīs nove - ktiem notikumiem bija fuks - dienā pazuda visi fuksi, košos darbus vajadzēja pār Fuksu bēgšana bija viņu lots, tas bija sarīkojums - kur dzimtenes nomalē, tā - ku runas, vēlētas amatu per benta ar sudraba matām/, Ja oldermanis tos atrada, tad kur tiem iekāra „zēniņu” / par tija gadījumā tie parādījās C!

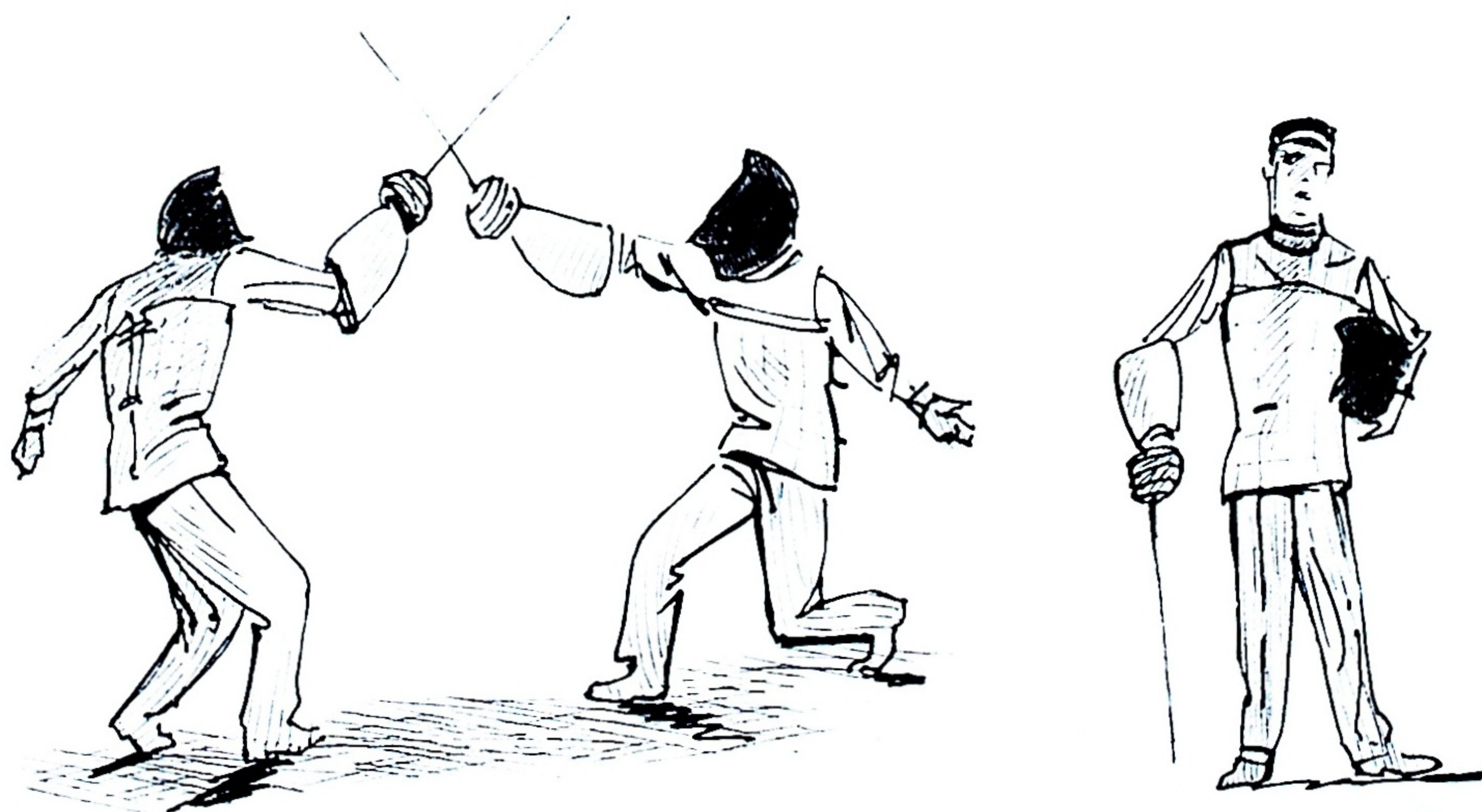
1931. gada pavasara semestrī bija vienlaicīgi trīs coeti ar melnajiem dekļiem - tuvu 20 jaunie studenti. Tie izbēga uz Cēriju mājām Tuku - ma turumā, un tur - tālu no Rīgas - tie svinēja savu melno Komeršu. Un notikās, ka fuksītis Viktors Budenieks saskatījās ar saimnieka mei - tu, un vēlāk apprecējās! Un melnais Konvents to ieskaitēja plus-kontā! Pirmais fuksis, ko uzņēma konventā 1925. gada II semestrī, bija Alfreds Plakans, oec!, ko visi sauca par Frīdi. Viņš vēlāk bija daudzkārt konventa dažādos amatos un vairākkārt Fraternitas Academica seni - ons. Pēc Otrā Pasaules kara Plakans nokļuva trimdā - U.S.A. - kur iz - nesa lielāko darba smaigu par jaunu apzinot un noorganizējot Fraternitas Academica trimdā! Pēdējais coetus, Latvijas brīvalsts lai - kā, bija 1939. gada II. semestris un pēdējie fuksi, tādējādi, kļuva Augusts Bauska, theol., un Aleksandrs Lūsis, chem.

Amicus optima vitae possessio !!!

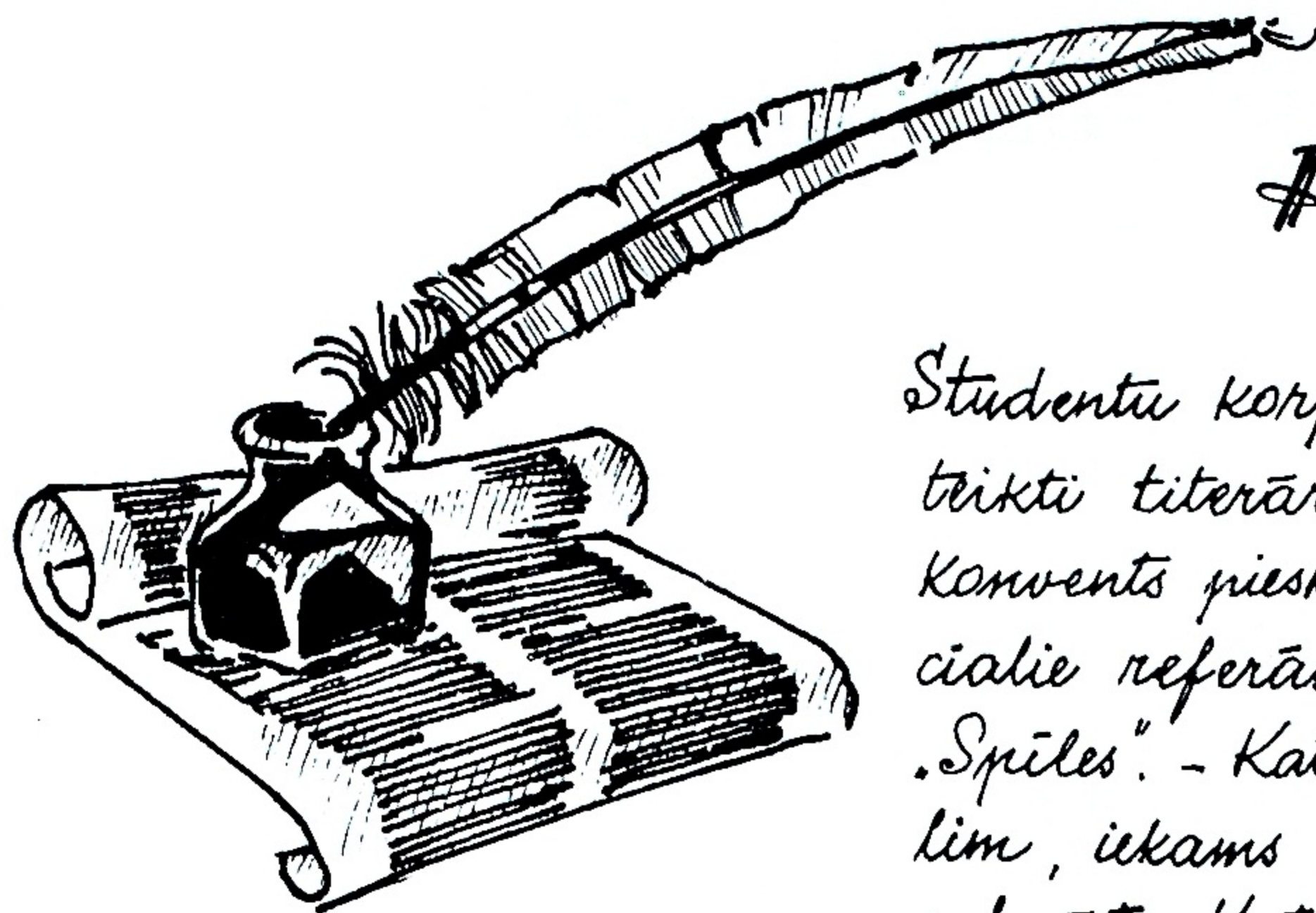
Paukošana.

Paukošana bija obligāta, daudz stundas tika pavadītas pauku istabā, kur valdīja pauku maģistrs ar saviem asistentiem. Pie pauku rata trenēja tehniku, un tas dien-dienā lietots bija nokapāts par visam spožs!

Paukoja „uz strūpas” tīros vingrināšanās nolūkos, bet „uz strūpas” sīta arī draudzīgas divcīņas - malciozas. Un rapieri škindēja!

Referātu Vakari.

Studentu korporāciju mērķos nebija nekādi iz-
trikti literāri mērķi, bet šai kultūras nozarei
Konvents pieskārās divējādā veidā - tie bija ofi-
cialie referātu vakari, un satiriskais izdevums
„Spīles”. - Katram jaunājam konventa locek-
lim, iekams viņš dabūja krāsas, bija jānolasa
referāts. Katru nedēļu sestdienās tika noturēts
referātu vakars, ko noturēja konventa lielajā zālē. Šos vakarus bija jā-
apmeklē obligatoriski visiem jaunākiem semestriem, bet bieži te sēdēja
veci semestri un filistri un klausījās jauno referentu un piedalījās deba-
tēs. Tematu katrs referents izvēlējās pats, bet to nolasot viņam piedalīja
coreferentu. Klausītāji gaidīja, un referātu vakaru vadība rūpējās, lai
referāts būtu labi sagatavots, un referents dabūja vēlāk zināt, vai viņa la-
sījums ir ieskaitīts jeb nē. Koreferenta pienākums bija referātu kritiski
analizēt, bet arī to kuplināt, ierosināt un vadīt debates, kurās tad varēja
piedalīties visi klātesošie. Referātu vakaru vienmēr noslēdza ar: „Daugaviņa,
māmulina”, pēc kam, parasti, sekoja alus vakars, kur pie glāzes alus sanāk-
smē turpināja vakara tematu, vai arī uzsāka citus.

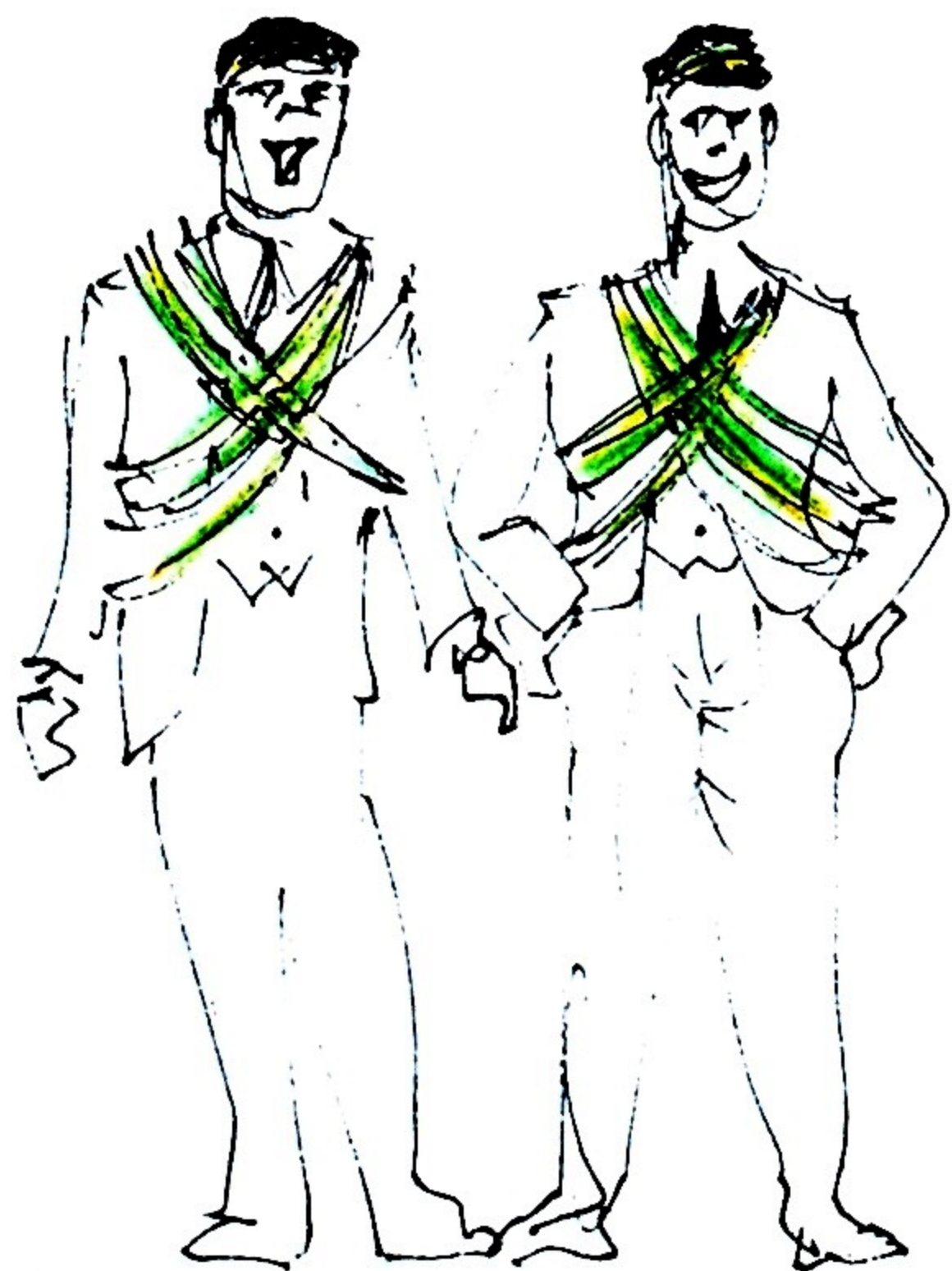
Katra jaunuzņemta coeta pienākums un privilēģija bija izdot „Spīles”.
No pašu vidus tika izvēlēts redaktors, tas savāca no konfuksiem materiālus,
redigēja un sakārtoja tos. „Spīļu” saturs - kā to pats vārds norāda - bija
satiriskā un humoristiskā veidā reģistrēt dažādus notikumus konven-
ta dzīvē, bet pats galvenais saturs tomēr tika vel-
tīts krāsmešu „ispūbešanai”. Tika zīmējumos un
vārdos apcerēti dažādi komiski notikumi,
„āzēti” tautieši, kas kautkāda veidā bija
pārcentušies fukšu audzināšanā. „Spīles”
tika nolasītas kādā no konventa sarūko-
jumiem visiem klātesot, un tās parasti
nolasīja kāds labas balss apveltīts tau-
tietis. Pēc tam jaunais izdevums gāja
no rokas - rokā, kur tad krāsainā tau-
ta varēja atrast par sevi ne vienmēr
patīkamas rindas, vai tikamus zīmē-
jumus. Parasti jauno „Spīļu” redak-
toram tika nodziedāta [bravglāze]
fūrmanis.

Krāsu uzlikšana.

Pēc koverša
lilākais notikums
gada tecējumā
bija krāsu uzlik-
šana. Tie bija kon-
venta svētki, ko vi-
si gaidīja, un, pro-
tams, visvairāk otrā
semestra fukši. Nekad
īsti nevarēja zināt, vai
šoreiz būs „mana reize”
vai vēl jāgaida uz nākošo
semestru. Sekojošā krāsu plo-
stā bija liela dzīvība, un visu
deqpunktā bija, protams, tiko krā-
sas dabūjušie jaunie tautieši.

... jaunība tik reizi dzied
pasmaida, un projām ir...

Krāsū plasts

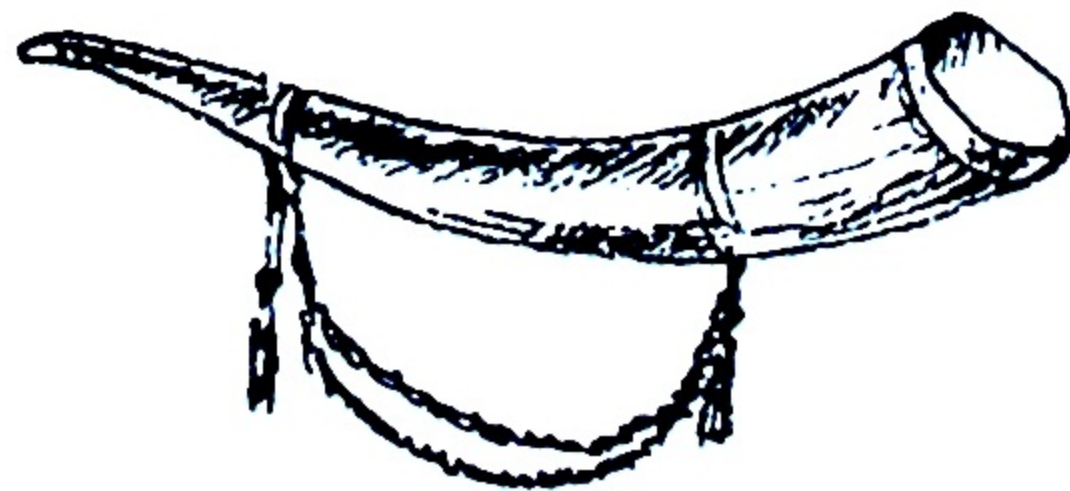
Pirmais cigārs!
fukšiem nebija at-
lauts ne cigārs ne šnabis!

Senā gaidītā diena bija pienākusi -
jaunie krāsneši pārbauda vec-reco
patiesību: in vino veritas!

„Aldaris”-pierasts
alus konventa dzī-
voklī.

Alkoholu saturoši dzērieni ti-
ka lietoti konventa dzīvoklī, pir-
mā vietā miežtū-alus. Daudz
mazāk konjaku vai likieri. Deg-
vīnu patēriņš tikai svētku sarī-
kojumu mielastos un vīnu dzēra
oficiālos svētkos un no raga.

Kāds pirmdienas vakars konventā dzīvoklī.

Vēl vesela stunda līdz konventa sākumam, bet jau tagad liela rosība katrā telpā! Zvana pie ārdurvīm, kāds fukstis steidzās tās atvērt. Tur ierodas mūžīgie pārenieki filistrs Irbe ar Pulkovski, viņi vienmēr iet divatā, jo ir kaimiņi Kautkur Sarkandaugavā. Cauri ailas atvērimumam redz ēdamistabas brūnos galdus - pie tiem sēž pulciņš tautieši un ēd vakariņas: stūrainas mednieku desinas ar skābiem kāpostiem. Tur sēd konfukši Eicens ar Rautensildu, tiem iepretī Budļevskis, Avens, Kupcis un vēl citi krāsneši. Vēl tālāk ļoti korekti un nopietni, svīnīgi savā vienātnē ēd vakariņas Kārlis Blaus. Koridorū uz oldermana istabu, iepretī virtuves durvīm, pie melnā dēļa stāv bars fukšuši ir viņu ierastā vieta: no šīs vietas var vislabāk pārredzēt konventa telpas un pielikt citu palīdzīgu roku, kur tas bija vajadzīgs. Virtuvē dzied šķindam traukus - tur valda saimniece / Klaviņa / un rīko savu palīdzī Katrnu. Oldermana istabu ir aizņēmis Hē Kasieris Feliks Treijs ar ekonomu - tie kai nokstammašīnas knakšķi liecina, ka tur noris darbība. Arī pauptu istaba ir aizņemta - tur rīkojās pauptu maģistrs Fanka Kalniņš ar savu palīgu Ernestu Īlenu. Kamīna nelielā istabā bija laužu pilna - te cīnījās pie galdā biljarda semestra turnīra datībnieki, un te bija vienmēr daudz skatītāju un padomdevēju. Pie sienas, blakus durvīm uz pauptu istabu stāvēja piekārtā liela, balta lapa, kas rādīja turnīra aktuālo stāvokli. Visu telpu pildīja spēļu galdā sausie knakšķi un kauliņu grabīšana, bet tas ne traucēja Nik. Bukumu un Berku, kas, stāvēdami pie bibliotēkas skapja, bija iepriņūši svarīgā domu apmaiņā. Arī šie divi bija kā divjūgs - vienmēr nāca un gāja reizē! Istabā ieslīd Tedus Āboliņš - vienmēr smaidīgs un elegants. Šai ziņā ar viņu vienīgi sacensties varēja Alfreds Mencs vai Alfons Reiskārtis - ko visi sauca par grāfu Ruiskārtu! Kautkur atskan skaļi un nikni saucieni pēc fukša, pēc balsu un veida to viegli pazīt - tā sauc tikai Kārlis Starpiņš. Daži fukši dodas pie viņa. Parādās Kasieris ar ekonomu, viņi savu skaitļošanu nobeiguši. Aprimst nodarbības pauptu istabā. Skan un dūc viss konventa dzīvoklis - tagad redzāmi tautieši visās malās, jo laiks tuvojas konventa sākumam. Un beidzot aprimst arī spēle Kamīna istabā, kad atskan Frīdeberta Tēbela balsu kas, iedams no istabas uz istabu skaļa balsu sauc: „filistri un comiltoni, lūdzu iņņemt vietas - konvents sākās !!!”

23 - XI
1934

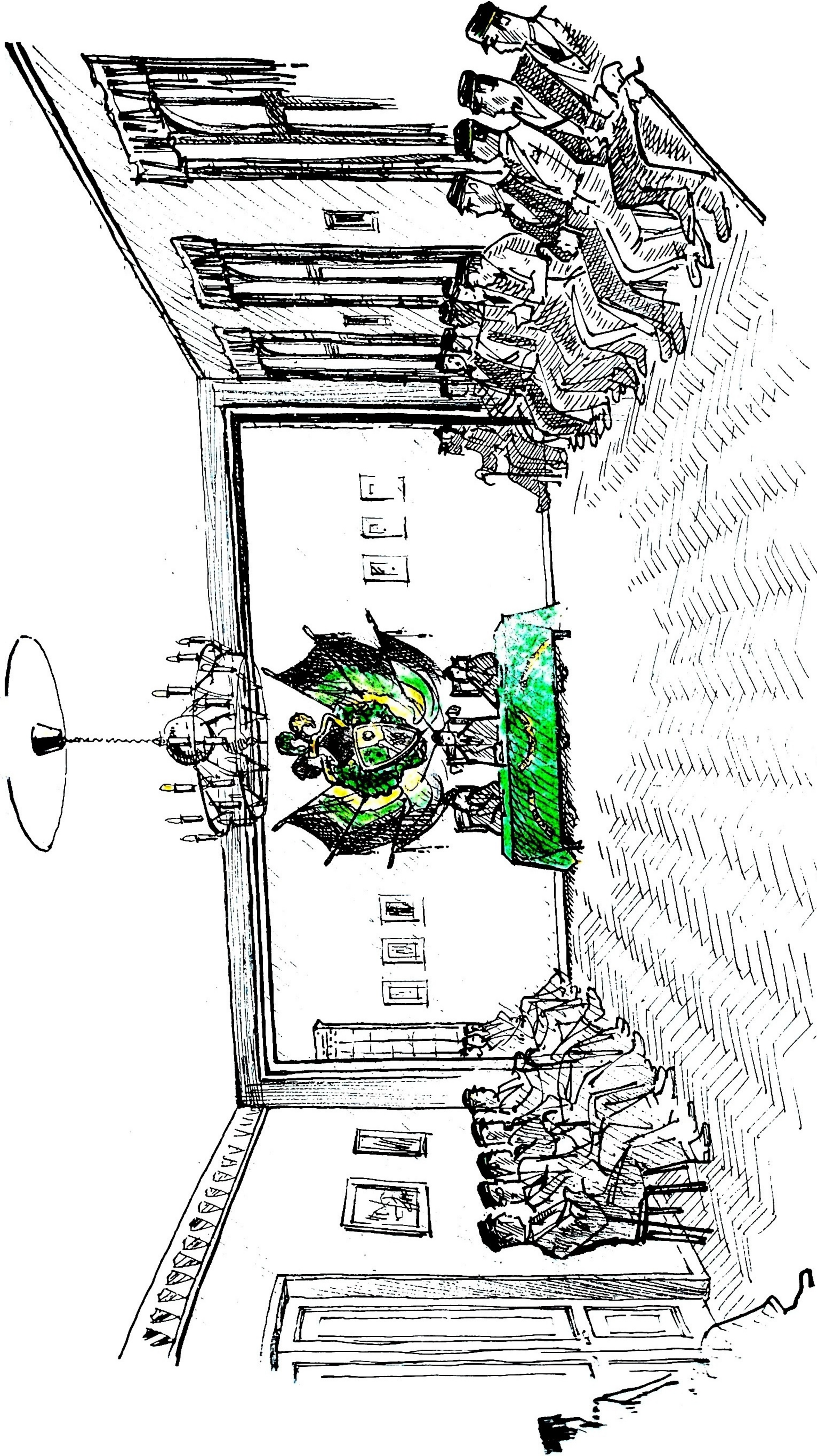

Fraternitas Academica - Tervetia Draudzības Līgums

Fraternitas Academica 1930 gada otrā semestrī bija prezidējošais konvents ar com. Osvaldu Medni kā t/l senioru. Šī paša gada oktobrī P.K! svinēja 10 gadu jubileju Latv. b-bas Baltajā ēdē, un šeit O. Mednis iepazīnās ar Tervetijas t/l sen. Fāni Šūmani, un kļuva tuvi draugi. Šī abu senioru personīgā draudzība savēda kopā arī citus abu konventu komiļņus un filistrus, un jau nākošā gada pavasarī dzima doma par abu konventu tuvāku sadarbību. Šie centieni pamazām nobrieda, un 1934 gada pavasarī nodibināja „Draudzības Komisiju”, kurā ieguja no Frat! Acad! com! O. Mednis un A. Krancs, no Tervetijas com! A. Lukševics un J. Stagers. Šī paša gada rudenī Komiteja proponē savos konventos „Draudzības Līgumu”, ko paraksta 1934. gada 23. novembrī Tervetijas Konventa dzīvoklī, Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 36. Konventu vārdā un uzdevumā šo līgumu no Frat! Academica paraksta t/l seniors Alfreds Plakans un fil! Fānis Ozoliņš, no Tervetijas t/l seniors A. Dancis un fil! R. Goba. Nākamajos gados - līdz 2. Pasaulē kara sākumam 1939. gadā - noslēgtais līgums īstenojās abu konventu tuvā sadarbībā, devīžu „amicus optima vita possessio” un „visi - viens” garā, un nodibinātā draudzība turpinās joprojām arī tālās un svešās triindas zemēs.

Lai dzīvo augsti
Fraternitas Academica un
Tervetia draudzība !!!

Konvents

Kādā parastē pirmdienas vakarā konventa zāle
varēja izskatīties šāda. Ja tauta bija daudz, lika rindas
zāles vidū tā, ka krūši pietika līdz 80 sēdētājiem.

Fraternitas Academica gērbonis

*Fraternitas Academica gērbonis ar krāsu karoqu
dekorāciju un prezidija galds ar krēsliem —
Koktēlnieka un Frat! Acad! fil! Uģa Merca darināts.*

Krāsnesis

Un beidzot sen gaidītā diena bija pienākusi, šis brūdis, kas pārverta kā uz biroja māju - melnā deķeļa nēsātāju fuksti par jauno tautieti - krāsnesi, ar meln-zali-zelta lentu pāri krūtīm, un krāsu deķeli galvā! Šie atribūti bija kā gandarījums, kā liela un sviniņa veltē, kas apliecināja, ka Konvents bija akceptējis jauno akademiķi to uzņemot savā vidē, ka tagad sākās jaunas gaitas ar citiem uzdevumiem.

Kad oficiālās svētku dziesmas bija uzskanējušas, jauno krāsnesi steidzās apsvēikt vesels pulks vecākie tautieši, tam uzliekot veselām virknēm krāsu lentas, kas krustoja tagad jaunā tautieša krūtis pār abiem pleciem un to skaits varēja būt 20, vai pat 30! Pēc tam sākās garš, prieka un daismu pilns „krāsu plosts”, kas varēja ierīkties līdz vēlai - vai vēl biezāk - at-

rai rīta stundai. Šis rakars palika atmiņā katram vienam, sākot ar pirmā semestra fuksti, līdz sirmam filiistim!

Fraternitas Academicā jaunais tautietis - pamazām - iestēdās savos jaunos pienākumos, un katru pirmdien, kad sanāca kārtējais Konvents, viņš dalījās korporācijas dzīves dažādos interņos un eksterņo jautājumu atrisinājumos un lēmumos. Drūz viņš parakstīja Karoga zvērstu Zālajā Grāmatā, tā kļuva par formāli Konventa sastāvdaļu...

Fraternitas Academia, tāpat kā citu konventu tautā, krāsu atribūtus nesa vienmēr un visur, un visā latvju zemē varēja redzēt vai deķeli, krāsu lentu, krāsu [lentu] vapenti, cipfeli vai aproču pogas. Jo lielākā daļa L. Ū. studentu bija korporāciju locekļi. Latvijas brīvvalsts laikā, Fraternitas Academicā, no 1925. gada II sem. līdz 1939. gada II sem. navisam uzņemti 29 coeti un Karoga zvērstis šai laikā parakstījuši kopškaita 265 L. Ū. studenti. 1940. gadā, Fraternitas Academia - reizā ar citām korporācijām Rīgā - pārtrauca savu aktīvo darbību...

Vivat, crescat, floreat Fraternitas Academia!

... fukš' - tīr' glāzē' !

Prēcinieku iekāra ar glāzi ūdens, vai alu. Amatpersonas kāra oficiālu glāzi, ko atkārt nevarēja. Vecāks semestrs varēja atkārt jaunākam. Izdzerto iekārto glāzi nevarēja likt uz galda, tā bija „netīra” - lika fukšim to aiznest.

com! Ilons

com! Lipužals

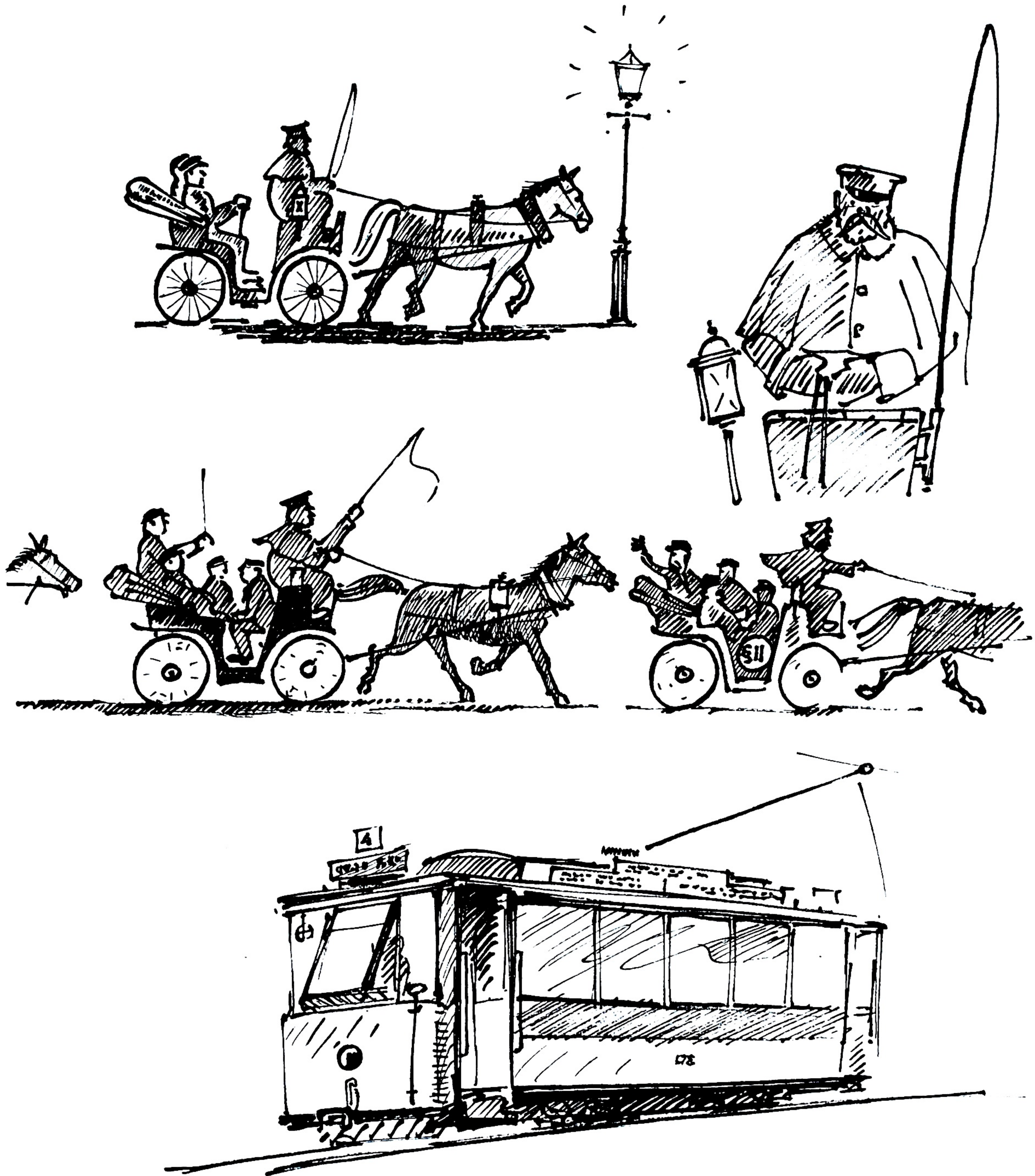

li! Dziesmā un com! Plakans

Cantu maģistrs iekāra dziesmas vadītāju par sliktu - vai nepareizi novadītu dziesmu. Tāpat dabūja dzert iekārto glāzi tie, kas dziesmas laikā turpināja sarunu un arī tās, kas uzsāka dziesmu bez pieteikšanās maģistram. Tautiešus iekāra ar alu, bet iekārtam fukšim lielāks sods bija glāze ūdens. Iekārto glāzi fukšim bija jāizdzer pieceloties un dekēlis bija no galvas jānoņem!

Satiksmē.

Parastais Rīgas satiksmes līdzeklis bija "tramvajs", bet sevišķos gadījumos "fūrmanis". Ne reti bija redzāma sādu pajūgu rinda ceļā uz kādu sarīkojuma vietu!

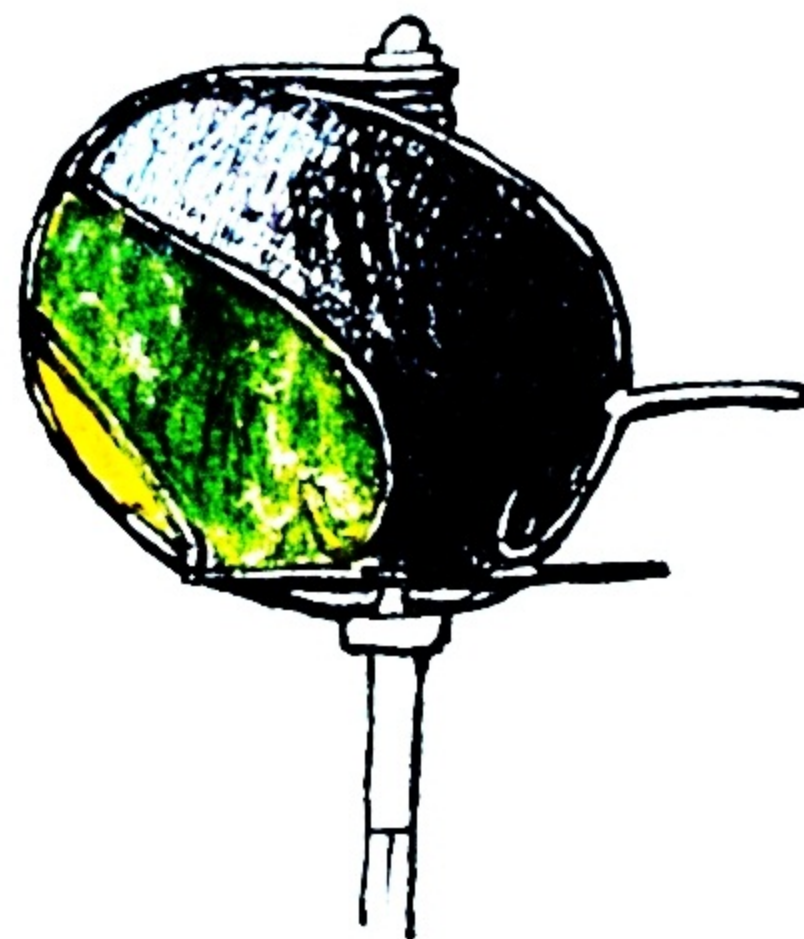
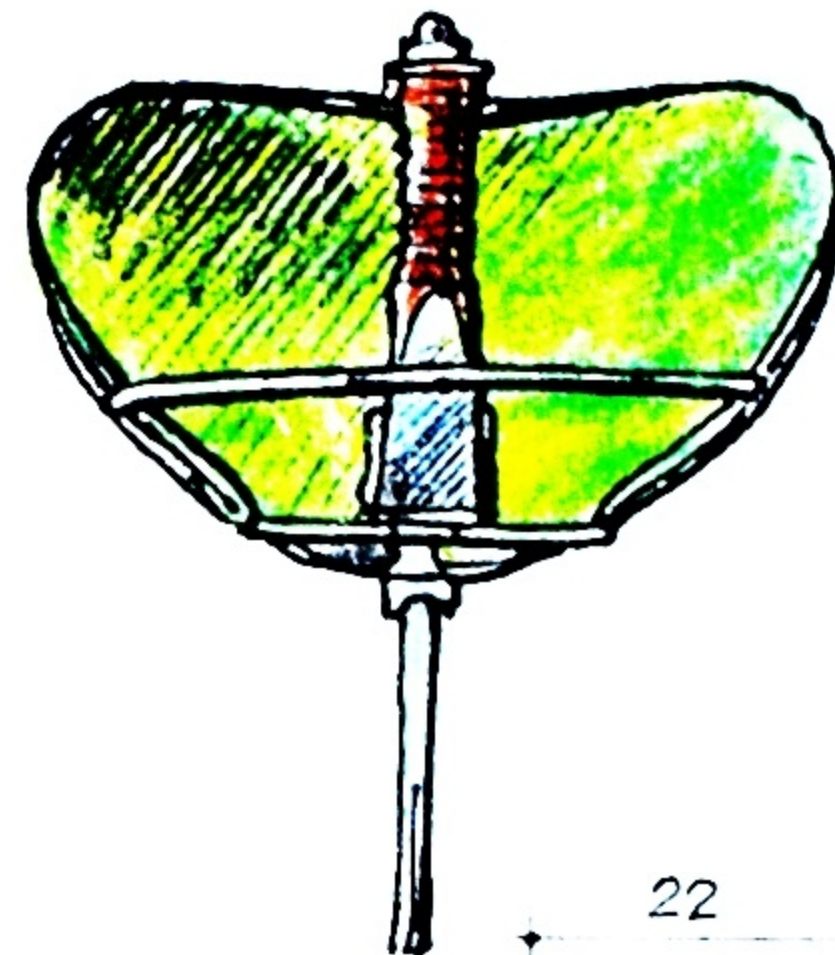
/tramvajs - ielu dzelzceļš
fūrmanis - važonis, ormanis/

Krāsni papieris

Uzmērojums, mērogos: 1:1
1:4
1:10

1:1

1:4

1:10

Silentium ad cantum!

Latviešu tautai dziesma ir līdzī šūpulī! Jau vecas kronikās tiek pieminēta latviešu tīrskā dzīves uztvere un dziedāšana. Dziedāja garinīs savām brūnālām, tautu meita piedarbā un visa tauta dziedāja Jānu naktī pie puņķeles. Mūsu modernos laikos šī tautas īpatnība izovertās dziļā koru kustībā ar lielajiem Dziesmu Svētkiem ik ceturto gadu. Dziedāts tika visur un vienmēr, un bija grūti iedomāties kādu sanāksmi vai mājas viesības, kur nebūtu atskanējusi dziesma. Frāpat kā visās pārējās korporācijās, dziesma bija neatņemama studentu dzīves daļa, par ko liecinātām 120 dzīves. Konventa dzīves daļādām ceremonijās, referātu vakaros, vai kālninu. Bez šīm bija vēl citas, ko dziedājumos - kādu seņot, vai vecākam fi dziesmas veltītas jau zītim un dailai mei sabiedriski - laikmeti pilna ar tautas dzīes ta tā diena, kad - pēc die dzīesmas. Sevīki liela iz ko parasti noslēdza kādu sanāksmi un tauta pakavējās pie glāzes alus. Kas gan var aizmirst com. Nikolaja Bukuma novadito „Baudi zālo jaunību” kādā dāmu vakarā, kad viņa skaistajā balsī samīlējās vi-sas vakara meitenes! Vai kādā krāsu plostā fil. Uģa Merca vadito „Džons Brauns kritā kaujas lauka”! Tāpat „Krambambulis” bija dzīes ma, ko bieži dziedāja alus vakaros un kas lika loqu stikliem drebēt... Konventa sastāvā bija locekļi, kas nopietni nodevās mākslas dzīesmām - tie bija Mārtiņš Vikmanis un Georgs Vitols. Vakaros, kad konventā nebija sarīkojums un lielā konventa zāle bija brīva, tur varēja pie klavierēm atrast kādu no šiem dziedoņiem, kas lika atskanēt Radame-sa, Kavaradosi vai Rudolfo ārijām. Vēl citi, blakus Universitātes studijām un nodarbibām konventā, dziedāja Prezīdiju Konventa ko-rū, ko vadīja viens no tā laika lielajiem diriģentiem - Teodors Kalniņš. Vēl jāpiemin com. A. Rautenšilds, kas bija konventa izcils speciālists operas mūzikā - nebija operas, ko viņš nebūtu apmeklējis, nebija āri-jas, ko viņš nezīnātu - tik dziļi viņš mīlēja operu!

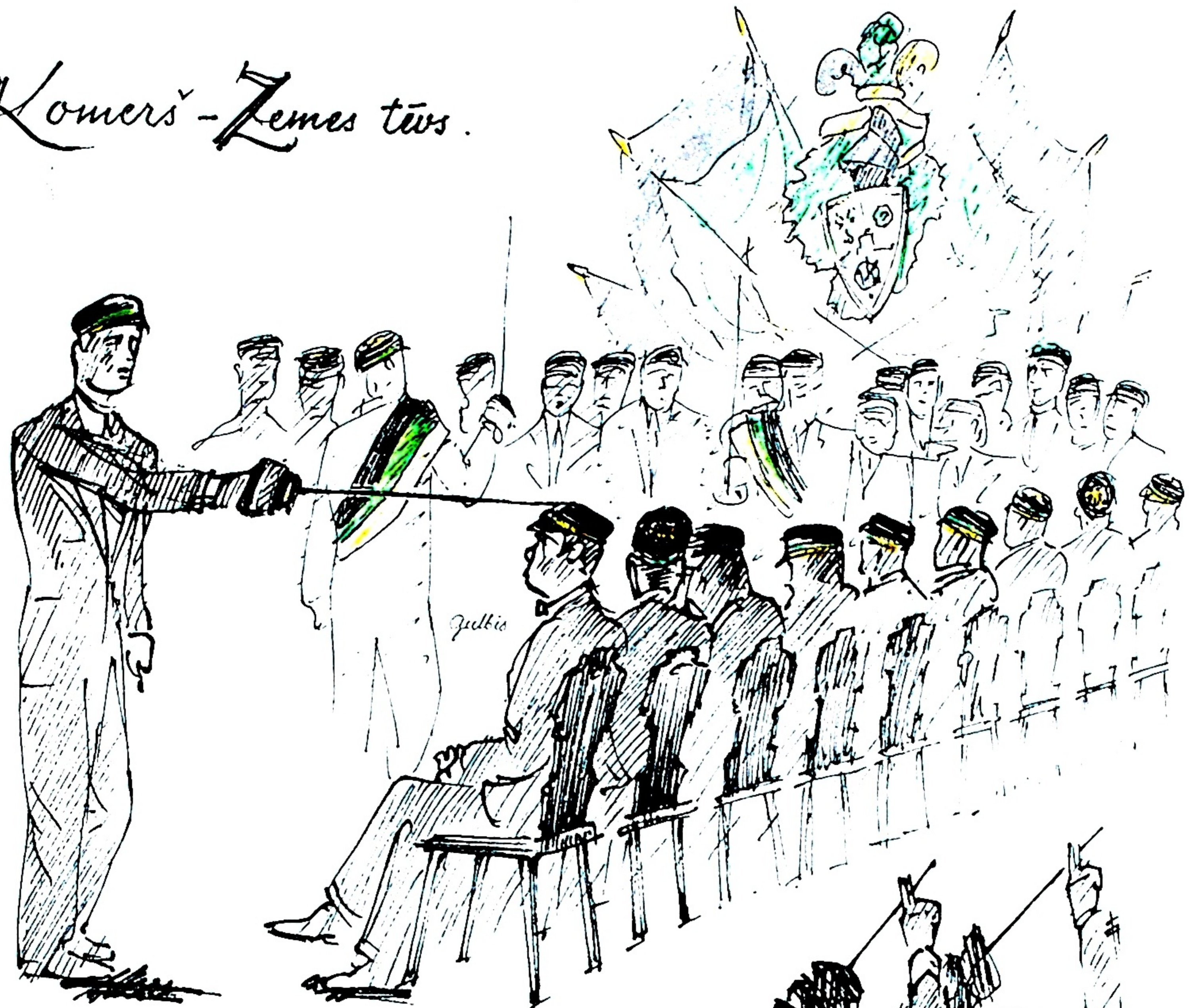

nbūtu atskanējusi dzīesma. Fra-pat kā visās pārējās korporā-atņemama studentu dzīvei sa-nāja cantu grāmata ar tur-mām, ko visi zināja no gal-ritumā bija īpašās dzīesmas jām, ko dziedāja komeršos, kādu brāli izvadot uz kapa oficiālām konventa dzīesmām dāja zināmos sadzīves ga-riški uzslavējot vai izzobo-listrim dodoties mājup. Bija nībai, burīsu dzīvei, alum-mie-teni, vesela rinda dažādas gas dzīesmas un vesela vācele mām. Konventa dzīwokli bija re-nas darbiem - neatskanētu kādas dziedāšanās notika alus vakaros, ar

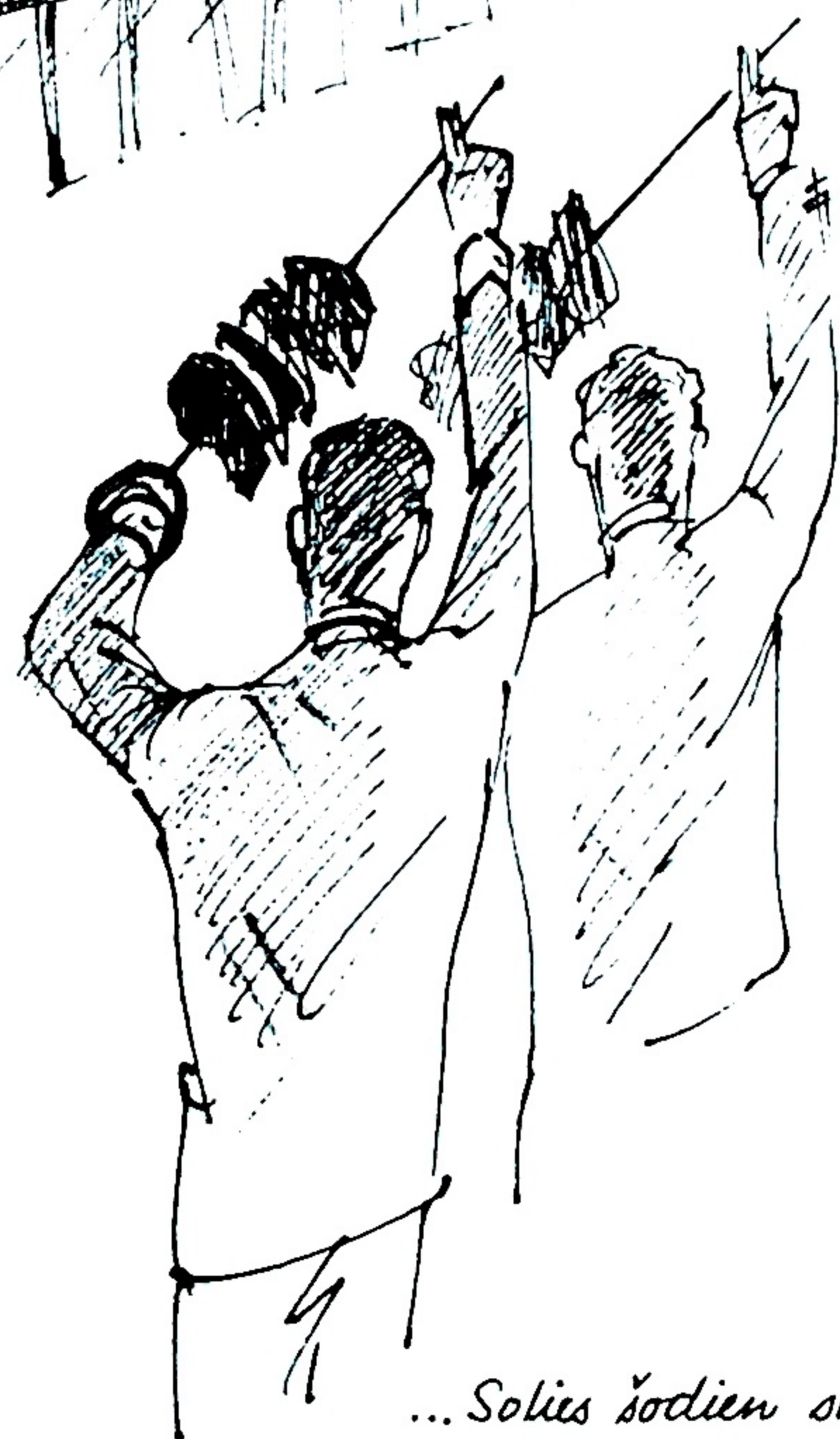
Osvālds Mednis.
Fraternitas Academica dibinātājs

Komerš - Zemes tēvs.

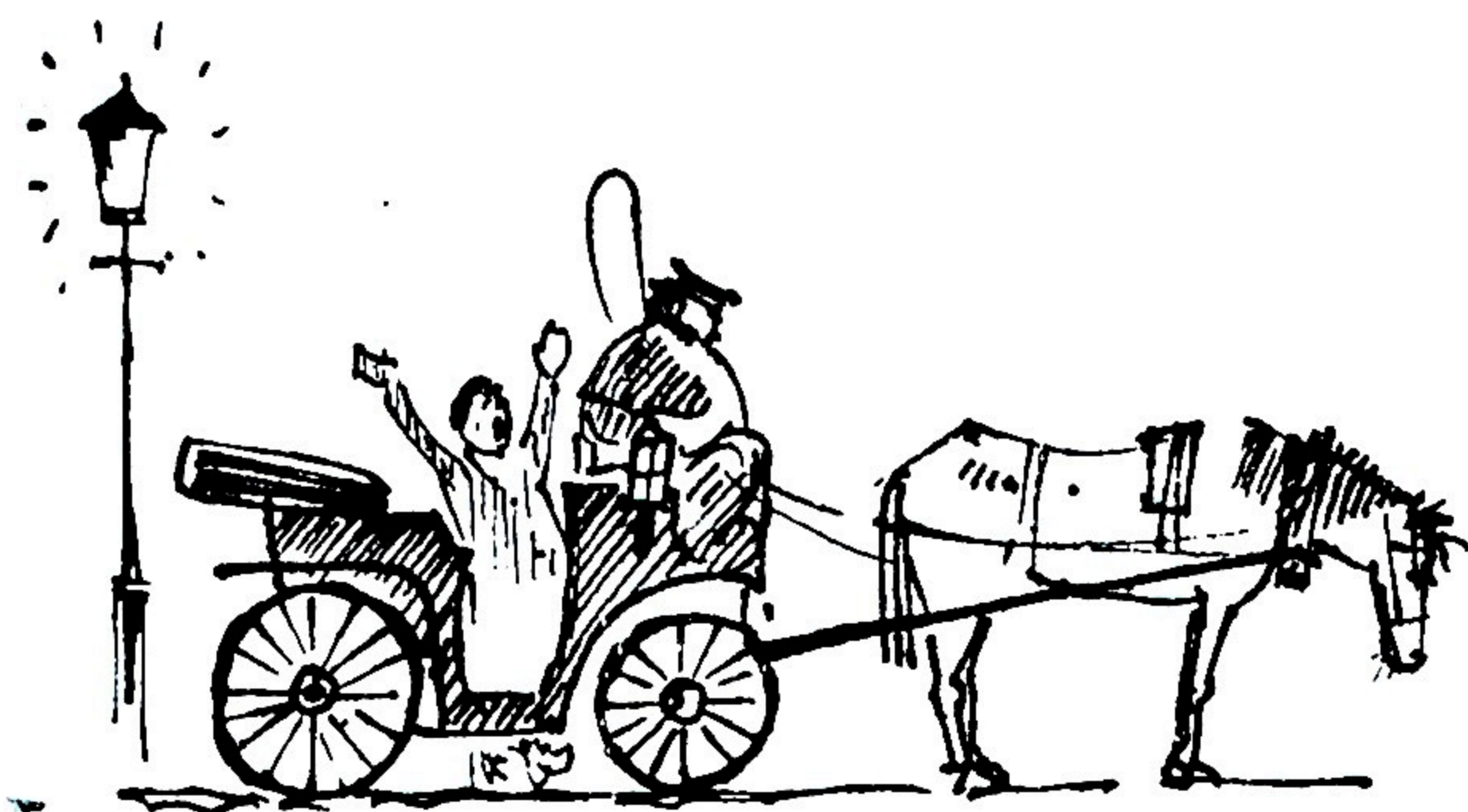
...Latoju dēli, lai skan dziesmas!
...Kausu tveri, malķu dzēri -
...Asmeni ar kreiso tūri, cepurei to cauri durī!

...Solis šodien svētku
dienā, tautas godu turēt
ciņā!

Komeršā bija zināma ceremoniāla dziesmu kārtība. Vispirms dziedāja „Latoju dēli lai skan dziesmas”, tad „Pulcējaties latoju dēli” un „Gaudemus”. Pēc tam sekoja „Zemes tēvs” ar saviem skaistajiem vārdiem un savā meldijā. Ceremoniju noslēdza ar „Nu sveiki brāļi, kas mēs kopā esam”, ko pavadīja zemes tēvu ritmiskā zobenu skindona. Pēc ceremonijas visus gaidīja bagātīgi klāts galds.

„Studentu joki”

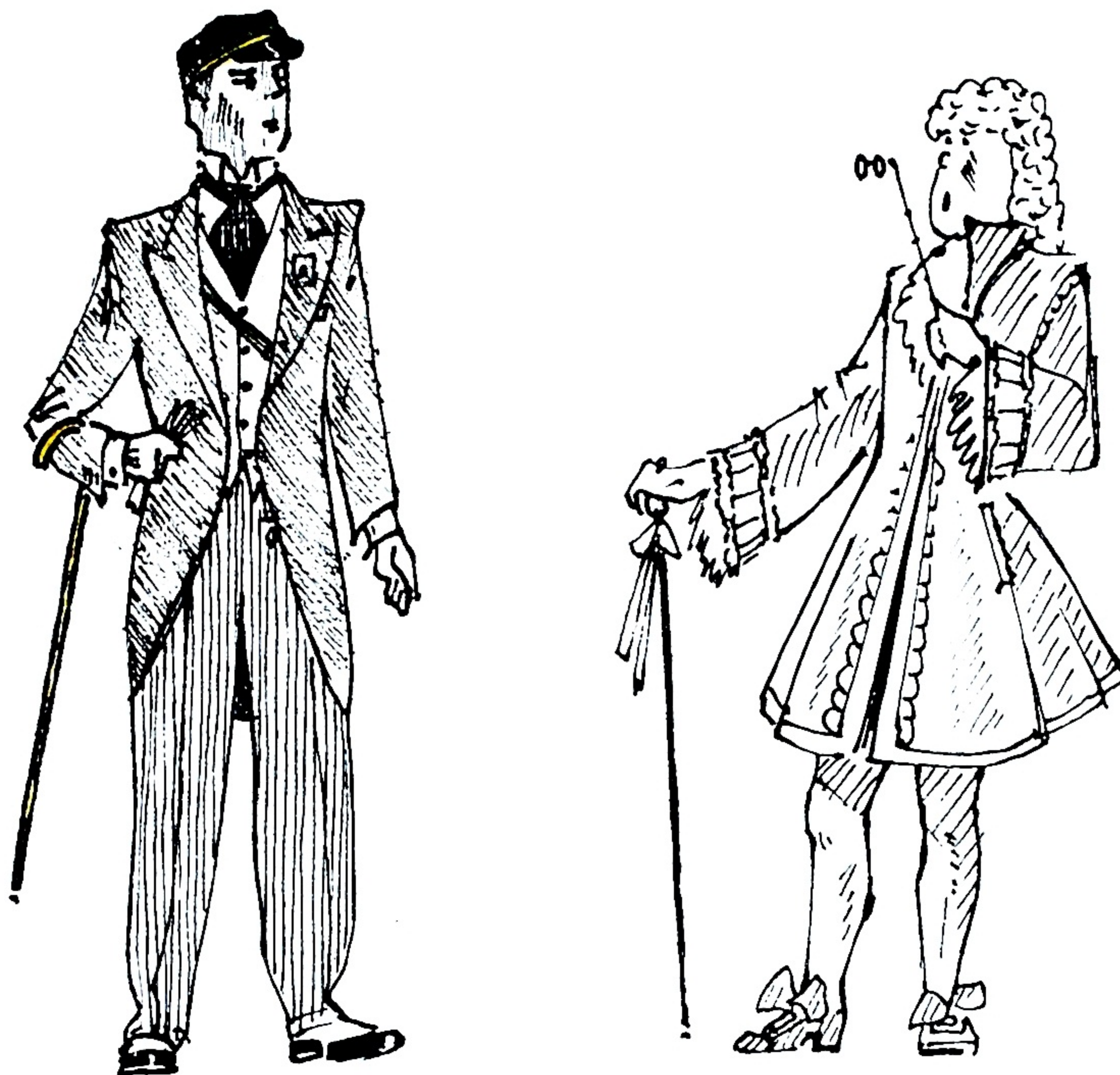
... un iekliedza tam ausī:
„negul' - apzags!”

Tika daudz dzirdēts par Tērbatas laika pār- galvīgām studentu izdarī- bām, pilnas asprātībām un izdo- mas. Rīgā, 30to gadu sākumā bija ci- ti laiki, cita vide, bet šad un tad pilstās iedzīvotāji pieredzēja kādu studejošās jaunātnes negaidītu joku, par ko runāja „visa Rīga” un to at- stāstīdami garšīgi smējās. Šīs izdarības tad dēvēja par „studentu jokiem”, un vainīgie bija Rīgas korporāciju locekļi.

Kādā vēlā naktī strundā, noslēdzot kādu sarīkojumu konventa dzī- voklī, bars akademiķi devās mājup. Tie kas dzīvoja Rīgas ziemeļu daļā jautri soloja garām Bastjkalnam, turpināja pa Brīvības bulvaru, Tērbatas ielu un ievīzās Elizabetes ielā. Te, savā parastā vietā, stāvēja rinda važonu pajūgi, gaidīdami vēlinus, noqurušus braucējus. Romiltonis Cimzietis, iedams krāsaino dekļu grupas astē - piezadzies pie kāda smaudoša važona, iekliedza tam ausī: „negul' - apzags!” Bet to viņam nvojadzēja darīt! No smaudas uzrautais važonis nikni iekliedzās, nolēca no bukas, un, pakēris pātaqu, dzinās Cim- zietim pakal, lai to uz vietas pārmācītu. Bet tas veikli ijaucās pārvējo akademiķu pulkā. Niknais važonis, tādejādi pazaudejis vainīgo, ātri izlēma ka visi krāsaino dekļu nēsātāji ir vienādi vainīgi, un skrūdamis bēgošai. aka- demiku grupai pakal, cirtā ar pātaqu kam varēdams. Un tur skrēja filistrs Vacs un elsoja smagā svāra filistrs Dzelzītis, brāli Starpiņi, Eicens, Fekab- sons, Fricsons un vēl citi - kopskaitā ducis akademiķu! Un licinīki bija vēli- nie gājēji, kas pārstiegti apstājās ielas malā un sekoja nerēdzētai ainai. Pa- mazām bēgli nonāca pie Kr. Barona ielas, tikai tad niknais važonis atlaidās, jo arī viņš bija vecāks vīrs - tāpat kā mūsu filistru - un paskriet tālāk vairs nva- reja! Par šo „joku”, Dzelzītis vēlāk iekāna Cimzieti ar glāzi alus, un abi smējās.

"Špicvārdi"

Anno Domini

1933

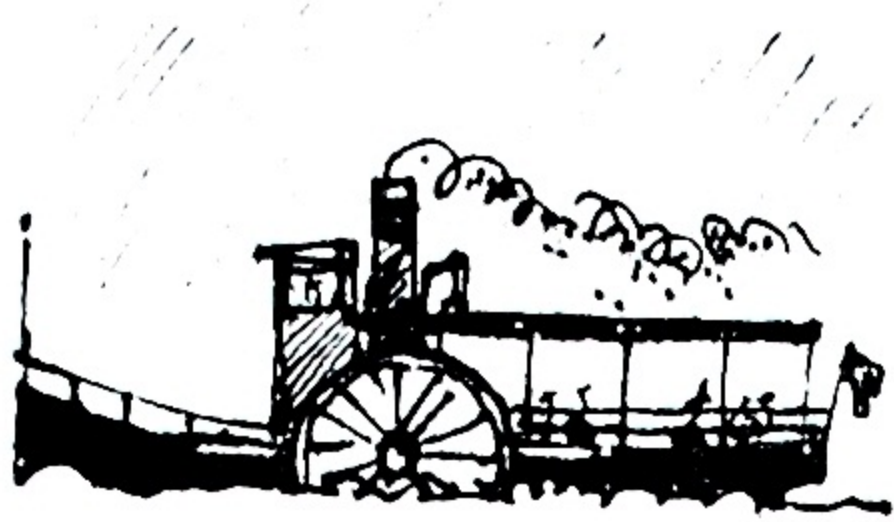
1733

Konventa „dendijs” bija com! Reiskarts - šeit parādīts savā izcilākā tērnā. Viņa špicvārds bija grāfs Ruskārts!

Citi špicvārdi :

fil! F. Fānītis	-	Bumba
com! G. Priedītis	-	Čonts
com! Cimzietis	-	Nābels
com! K. Stiebrs	-	Lielais Kristaps
com! A. Kreicbergs	-	Kipītis
com! Budlevskis	-	Pans
com! Kaldarovskis	-	Kalkītis

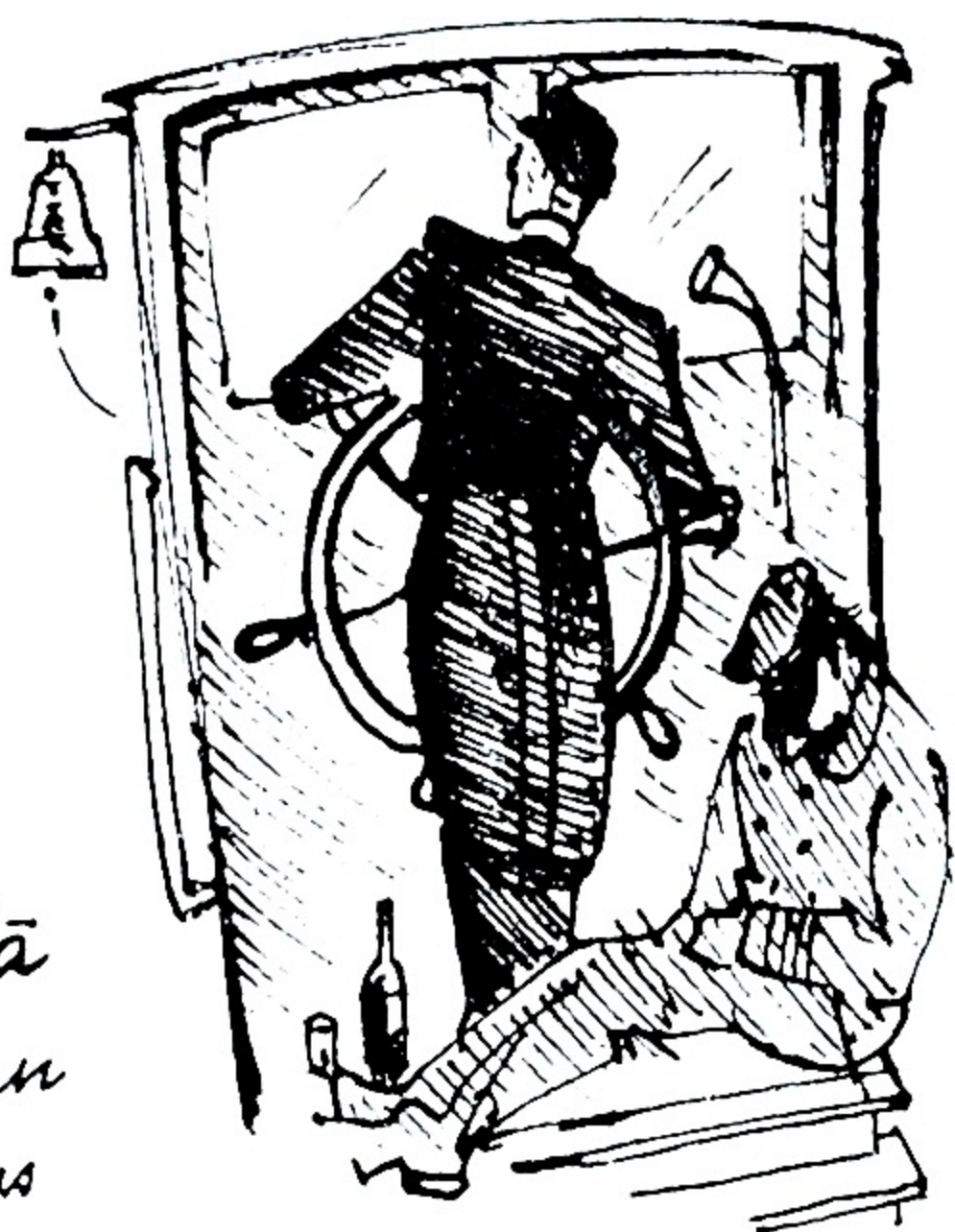
Vēl daži studentu joki!

Atoeroties studentu daīves prieku un daīādas pārgalvō-
gas situācijas, kādas tās radīja, nevar nepieminēt dēku ar
Āgenskalna kuģi, par ko daudz runāja un ilgi smējās
- jo tas bija labs „studentu joks!”

Āgenskalna kuģītis, šī Rīgas neatņemamā sastāvdaļa, uaturēja satiksmi starp Rī-
gu un Āgenskalnu. Šis kuģītis bija ļoti veca gadaģājuma, ar lieliem dzvritēniem
sānos, pastāvīgi kūpošu skursteni un diviem pasaīeru klōjiem, un bija visu rīdzēnieku
ļoti iemīļots. Dienā tas braukāja pāri Daugavai nepārtrauktā ritmā, bet naktī ik
stundas. Kādā vēlā un tumšā naktī stundā uz kuģīša uzkāpj trīs neredzēti pasa-
īieri, - trīs studenti frakās, ar meln-zalī-zelta krāsu dekļiem galvā. Vini dzīvo-
ja Pārdaugavā un bija celā uz mājām, ļoti jautrā un aktīvā gara stāvoklī!

Nepagāja ilgs laiks, kad bija
bas ar kuģīša kapteini
ti ar garšīgiem dzēriē-
nāja jaunleķāpusīe na-
tīrgus sievietēm priekšgalā.
dādams devās celā, ar
res un tādā pat tērnā
paģrīdē pie maīinām.
kā matrozus, bet deva
šrūta maiņai un daīā

Dhūz īstais kapteinis un
zais kuģītis, braukādams
ja dzelzs tiltus, Latvijas Fachtklubu Andrejostā un Fūrskolu Balastdambē, iz-
metis visas iespējamās cilpas uz priekšu un atpakaļ, pamazām nonāca Āgens-
kalnā un bez vainas piestāja savā parastā vietā. Pienākšanas un atīšanas
laikus bija jāģroza veselu stundu. Un gaidošū pasaīieri ar izbrīnu vōroja
neredzēto kuģa komandu, kas nokāpa no mazā satiksmes kuģīša, un smie-
damies devās krastā savās tālākās gaitās...

Par kādu citu studentu izdarību Rīga runāja
kā par kādu klasisku, nepārspējamu asprātību. Arī
tur bija iejaukti korporēļi!

Kādu naktī nozināmi nedarbji bija pakāpusīes pie
A.Folca darinātās bronza sievietes statujas, kas
atrādās Nacionālās operas apstādījumos, un
apīedusī zināmas sievišķīgas miesas daīas
ar medu. No rīta garamģājēji stāvēja
bariem pie statujas, un nevarēja iz-
prast - ko tās bites tur dara?!

nodibinātas ļoti draudzīgas attiecī-
un maīinistu, jo tika pacienā-
niem. Fautro sabiedrību pastīpri-
saīieri ar vairākām agrīnām
Tā nu naībais ļaužu pulks dīē-
janno, frakoto kapteini pie stū-
ģērbto jauno maīinistu kuģa
Un treīšais akademiķis darbojās
arī rīkojumus pastāvīģai mār-
dām nodarbībām uz klāja!

maīinists jau smauda un - ma-
licū-loču pa Daugavu, apīemo-

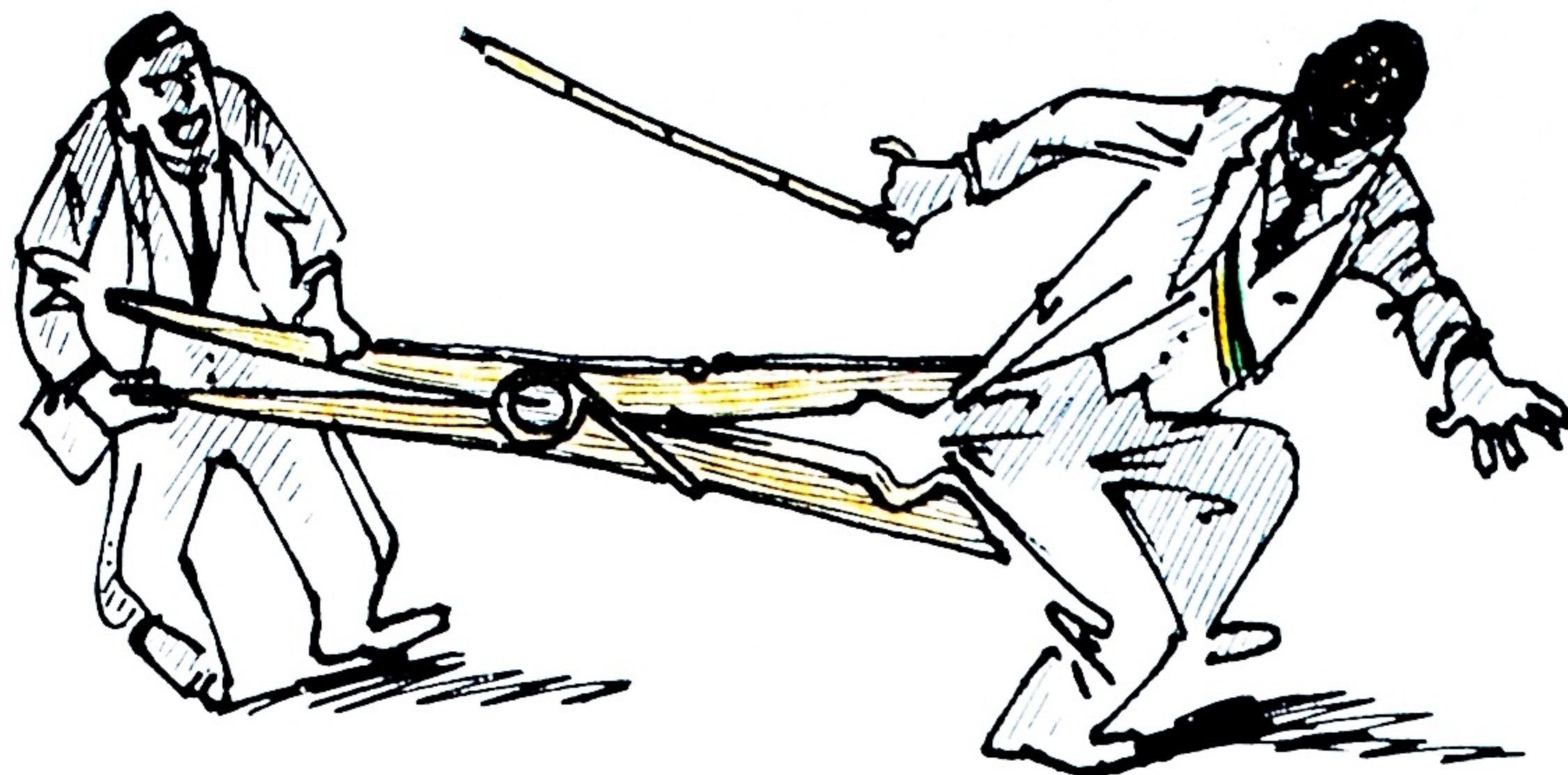

Uģis Mercs

Fraternitas Academica 9. fil!

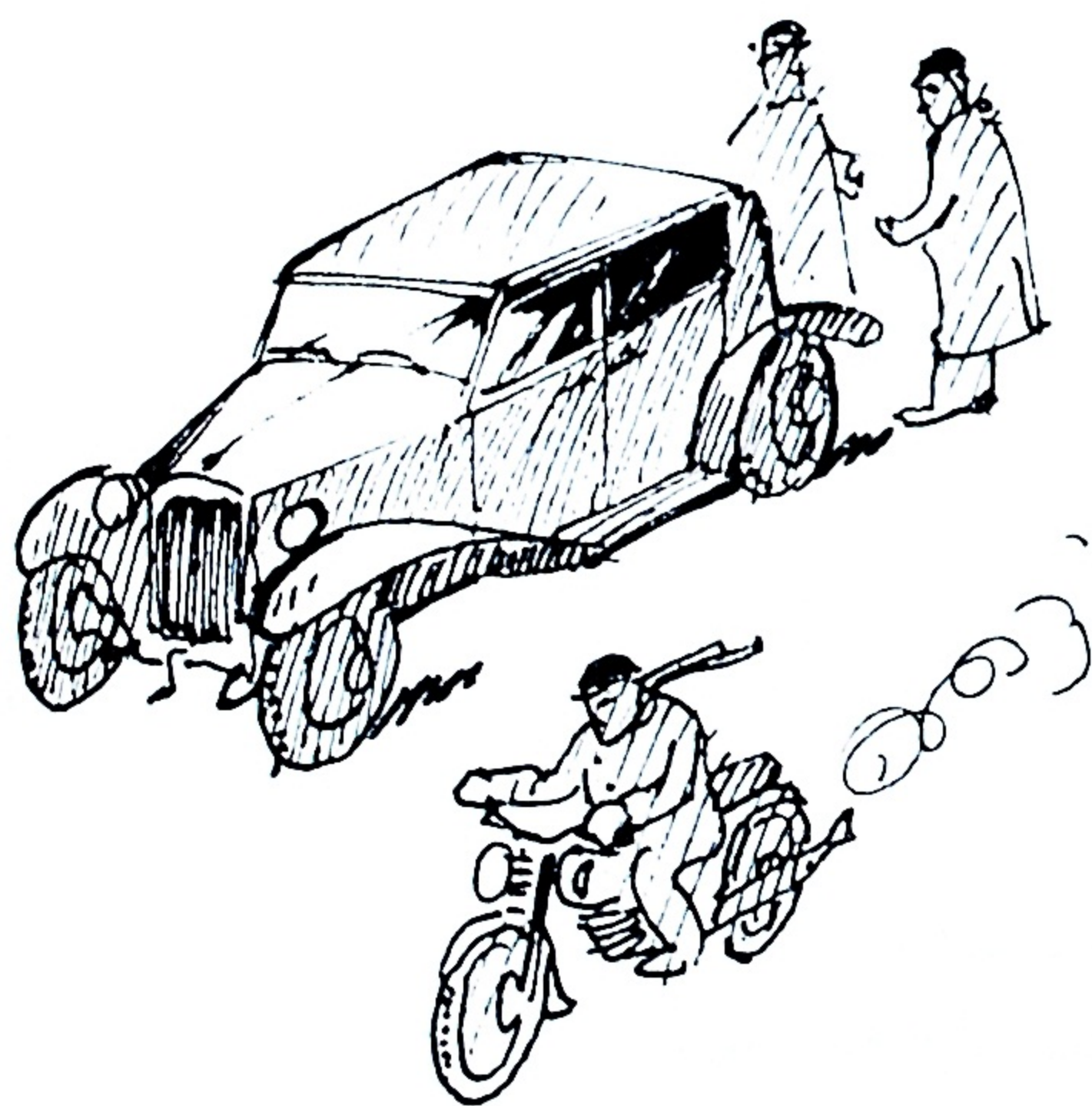
Dažas ainas no konventa dzīves.

„Spīles”

... galvenais saturs tomēr tika veltīts krāsnešu „iespūlēšanai” ... un vērsās galvenokārt pret tiem tautiešiem, kas kautkāda veidā bija „pārcentušies” jukšu audzināšanā ...

Tajos gados automobiļu vispār nebija daudz. Konventā autoīpašnieki bija fil! Dzelzītis, Pulkovskis un Krauze. Com! Vīndedzis un Lertis brauca ar motorcikli. Visi pārējie lietoja „tramvaju”, „fūrmāni”, jeb gāja kājām / piemēram „maikūrā” uz Mēžaparku jeb Felgavu!!!

Iemīlota stūrtis konventa dzīvoklī bija kamīnistabā pie kamīna. To lietoja filosofiski noskaņota tauta, kas te - visbiežāk ļoti vēlās nakts stundās pāri vīna glāzī debatēja par daļves jēgu, bezgalību, parafiziku, Einšteinu un tematiem, kurus varēja risināt tikai pie kamīna, vēlā nakts stundā, pāri glāzī sarkana vīna ...

11 Bukamē

Dažas draugu sejas.

Fraternitas Academicā - tāpat kā katrā sabiedrībā - bija daudz dažādas sejas katra ar savu īpatņu vaišņu. Tur bija arī comitoni un filistri, kas kādas īpatnības dēļ bija kļuvuši oriģināli: vai tas bija ne-parasts runas veids, vai sacītas frāzes intonācija vai novadītas dziesmas aizrautība. Bet visas šīs daudzās un dažādās sejas dzīvoja un darbojās vienotā kopībā par Fraternitas Academicā.

com. Nikolajs Bukums - bija ļoti aktīvs tā laika konventa loceklis, un bieži bija kāda konventa amatpersona. Viņš runāja lēni, ka pārdomādams sakāmo un viņa gaišais skats itkā naidzījās tālumā, viņa gaita bija gausa bet noteikta. Viņš prata dziedāt - un aizraut - kā neviens cits, un labprāt sēdēja kaministabā vēlā stundā un risināja pasaules problēmas.

com. Teodors Āboliņš - viņu saukāja par "Tedi" - bija konventa dendijs, viņa nesātās drēbes bija rūpīgi izmeklētas un sevišķi gatavotas, un viņš tās prata nēsāt, kā neviens cits. Viņš ņēma ļoti aktīvu līdzdalību konventa dzīvē, un arī viņš mīlēja konventa vēlo nakts stundu kopā ar citiem filozofiem!

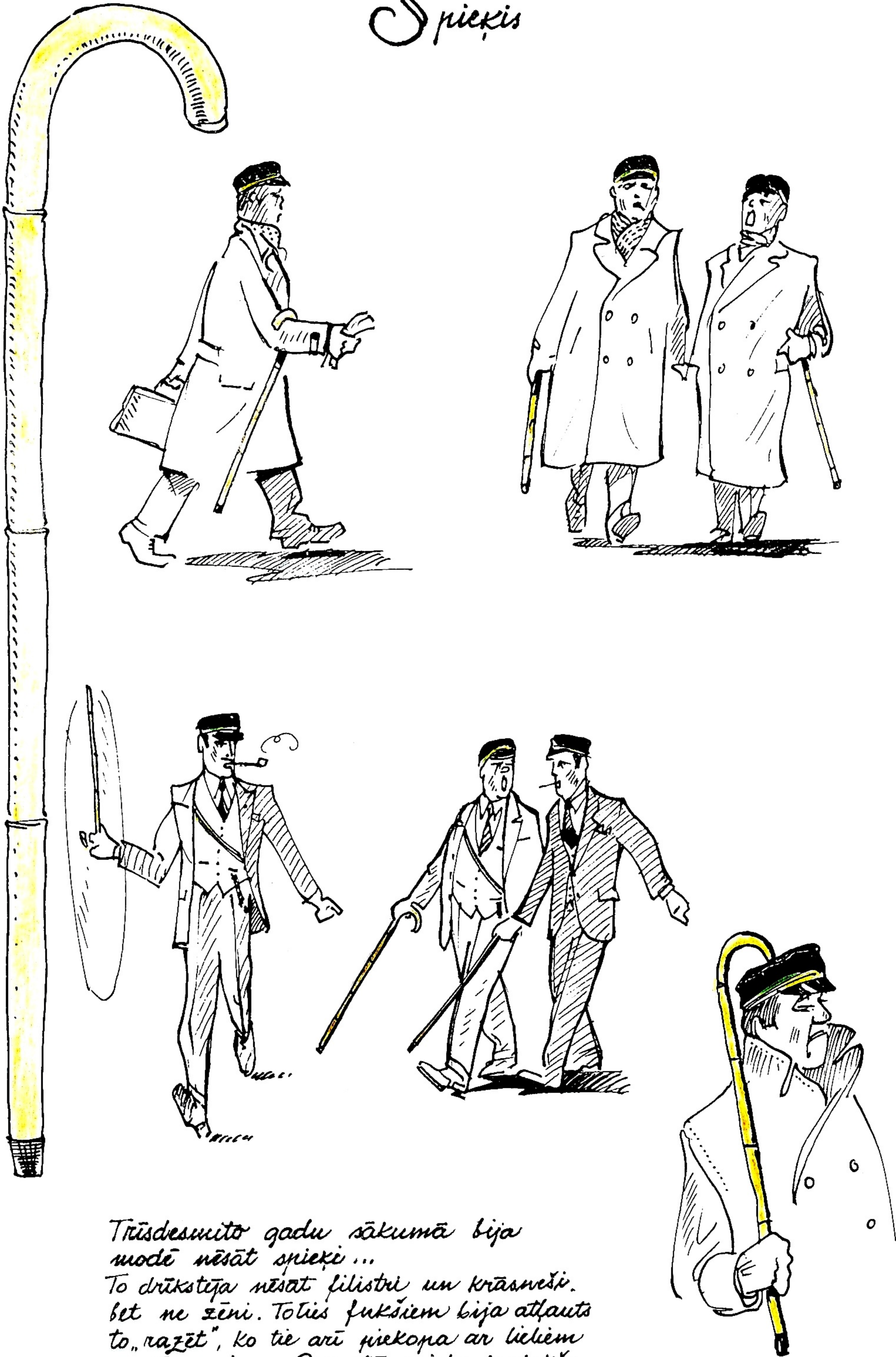
com. Karlis Blaus, liels un masīvs - bet tai pašā laikā dzīvs un straujš - bija pretrunu pilns, konventa - varbūt - lielākais oriģināls. Viņš izstaroja korektu laipnību, uzsmaidīja katram, un katru frāzi ko viņš izrunāja - to vispirms divreiz nospodrināja. Mīlēja iepakot fukšus, un klusībā pie sevis lepojās, jo fukši to bija isaukuši par fukšu briesmāmī prauku istabā.

com. Eriks Žilinskis, stud. iur., bija lēns savā gaitā un paklūs sarunā. Bet viņā quuzda kāda kvēle, kam nebija nekāda sakara ar tieslietām - viņam patika gleznot! Viņš dzīvoja ļoti spartaniski kādā nelielā dzīvoklī - kuru - tāpat kā Rudolfo Bohemā - bija pārvertis par gleznotāja darbnīcu, un līdzī operas varonim apsildīja telpu ar vecām auzēm. Un viņam izdevās tas, ko iespēj tikai izredzēt: kļuva jurists un gleznotājs!

fil. Jānis Alfrēds Dzelzītis - viens no redzamākiem filistriem konventā. Viņš bija liels un apaļš savos izmēros, bet bija liels arī visādās praktiskās izdarībās, un plašs savā vērienā iepretī konventam. Ar viņu vienmēr pulcējās tauta, vai tas notika darīšanas kārtojot, jeb arī pie lielā galda ēdamistabā, kur viņš pacienāja visus, kas to vēlējās. Viņam bija lielākā (?) burģa Rīgā, jo bija viņu darītavas "Bajārs" īpašnieks, un Jānis Alfrēds bija gatavs palīdzēt katram, ja tas bija vajadzīgs!

Spieķis

Trīsdesmito gadu sākumā bija
modē nēsāt spieķi ...
To drīkstēja nēsāt filistri un krāsneši,
bet ne zēni. Toties fukšiem bija atļauts
to „ražēt”, ko tie arī piekopa ar lieliem
panākumiem. Parastā spieķa izpirkša-
nas cena bija viena pudle alus!

Fraternitas Academica - Šarunas
Kartelis 8. XI. 1938.

Fraternitas Academicā bija radusies doma meklēt ciešākus sakarus ar kaimiņtautu - un pirmā kārtā Lietuvas - studējošo jaunātni. Šī - galvenokārt filistru biedrībā - cilātā ideja sakņojās mūsu tautas liktenīgas notikumos tālā vēsturē un arī mūsu atmodas laikmeta kultūras darbinieku / Fr. Veinbergs, Fr. Brūzemnieks, Aspāzija / centienos rast ciešākas saites ar mūsu brāļu tautu - lietuviešiem.

1934. gada pavasarī notika SELL konference Kauņā, uz kuriem no Frat! Academica devās com. A. Timšs, A. Gulbis un T. Bartovskis. Šeit viņi sastapa lietuviešu studējošo jaunātni un nodibināja draudzīgas attiecības ar korporācijas Šarunas locekļiem, resp. ģ. sen. Donātu Mašiotu. Pēc šiem pirmajiem sakariem Frat! Academica konvents ielūdza Šarunas uz 1934. gada rudens komeršu Rīgā. Uz Rīgu atbrauca, pie mums viesojās un komeršā piedalījās Šarunas ģ. prezidijs, Filistru biedrības pārstāvis un vēl divi komiltoni. 1935 gadā pavasarī savukārt Šarunas ielūdza Frat! Academica uz savu komeršu, un uz Kauņu devās fil. J. A. Dzelzītis un com. T. Āboliņš, V. Budenieks, R. Sīmanis un A. Timšs. Pēc šiem abpusējiem apciemojumiem bija notikusi tuvāka iepazīšanās un nodibinājusies draudzība abu konventu starpā un abi konventi vienojās noslēgt draudzības karteli savā starpā. 1938. gada 8. novembrī Rīgā ieradās Šarunas delegācija, un pārpildītā un dekonētā Frat! Academica konventa dzīvoklī notika svinīgs akts un tika parakstīts Draudzības Kartelis starp abiem konventiem. Dokumentu parakstīja abu konventu ģ. seniori - com. Alfreds Plakans un Donāts Mašiotas. Aktā klāt bija arī Baltijas valstu nodaļas vadītājs mūsu Ārlietu ministrijā V. Māsēns un Lietuvas sūtnis Rīgā - Vileišis.

Šo jaunnodibināto draudzību ar mūsu brāļu tautu drūz pārtrauca otrais Pasaules karš, mūsu zemēs ienākot svešiem karavīriem un lielu daļu no mūsu tautas aizskalojams trimdā ...

Lai dzīvo augsti
Fraternitas Academica un
Šarunas draudzība !!!

"Cifelis"

28-77

Kreisā vestes kabatā krāsnesis nesa pulksteņi,
ko papildināja ar „cifeli”.
Šeit fil! A. Treua cifelis mērogā 1:1

Ainas no konventa dzīves.

Komiltonis Cimzietis, saukts Nābels, bija kals-
vejs, neliela auguma krāsnesis. Viņš vienmēr
bija redzāms nākam vai ejam, vienmēr bija
visur klāt, un labprāt arī alusvakariem. Kādu
reizi, atpūsdamies no saviem dienas darbiem
viņš sēdēja kopā ar citiem pie alusgalda, un no-
devās miestinām, dziesmām un jutās ļoti paci-
lāts. Pēc pusnakts viņš tomēr bija noguris un
teicās iet uz mājām - un tā arī aizgāja. Pēc
kāda laika arī pārējie vakara dalībnieki tai-
sījās uz mājām un priekšnamā tos sagaidī-
ja liels pārsteigums: viņi tur atrada Nābeli,
ko domājās jau sen aizgājušu! Viņš bija uzvil-

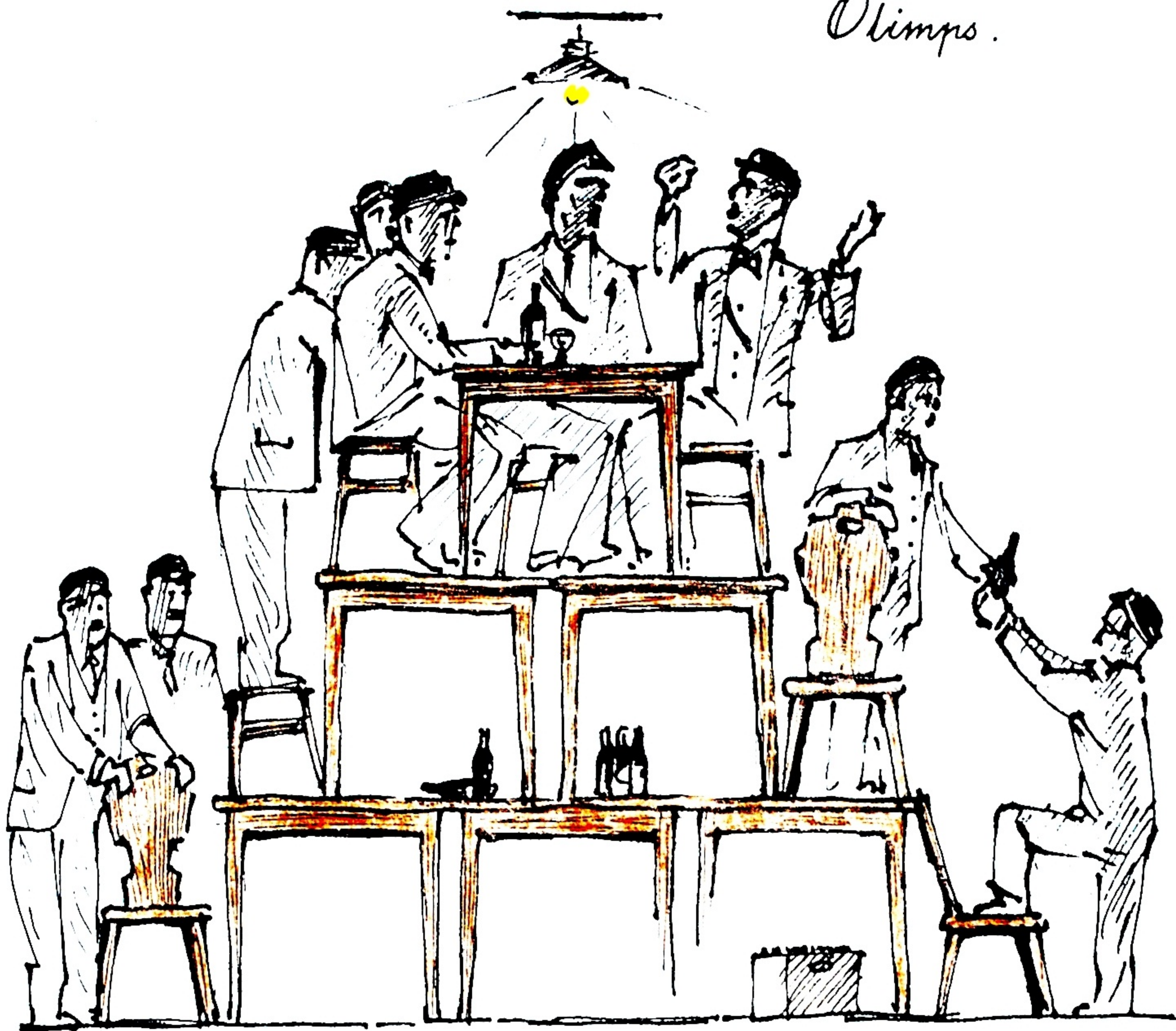
cis mēteli, bet ejot uz ārdurvīm iespraudies starp divām durvju vērtnēm tā,
ka nebija vairs varējis tikt ārā, un samierinājies ar šo negaidīto situāciju -
aizmiedzis! Draugiem nu vajadzēja labu laiku Nābeli pūrināt kamēr to at-
kal atdzīvināja un varēja doties mājup...

Profesors Adamsons bija no studentiem ļoti iemīlots - viņa valoda bija īsa
un pat asa, bet savā būtībā bija sirsnīgs un studentiem labvēlīgs. Taču viņa zi-
mīgākā īpašība bija - izklaidība. Kāda eksamena laika viņš piepēči varēja
iekrīst kādas dziļas domas risināšanā, un tad vairs nedzirdēja studenta
lietas izklāstījumu. Tā - kādā eksamēnā, kad students bija nobeidis uzdo to
temu, sacīja: „Nu - to jūs man zinājat Kalniņa kungs” - brīdi vēlāk, navisam
atmodies: „- Kā jūs teicat, kā jūs sauc? ...”

Filistrs Dzelzītis bija viens no aktīviem un gaidītiem konventa filistriem.
Kad viņš ieradās tūlīt radās dzīvība ap viņu, un ne reti viņš lika atnest kas-
ti alus un desinas un aicināja draugus pie galda. Gadījās, ka tāds vakars va-
rēja ievilkties, skanēja dziesmas, bija jautri un
labi, un kad vajadzēja doties mājup, vairs ne-
bija īsti droša sajūta un skaidrs skats. Kādu nak-
ti, pēc šāda jautra vakara, filistrs Pulkovskis,
pārskatīdamies, bija uzvilcis divas kreisās kājas
galošas un aizgājis uz mājām. Kad nu pārē-
jie vakara dalībnieki ar Dzelzīti priekšgalā
devās uz mājām, tas - redzēdams ka trūkst
vienu no viņa galošām - ātri izvēlējās vienu
citu. No rīta izrādījās, ka arī filistrs Dzel-
zītis bija pārskatījis, ka arī viņš nakts tum-
sā bija staigājis ar divām labās kājas galošām!

Olimps.

Laiku pa laikam radās vajadzība būvēt Olimpu - vajadzība pacelties pāri pelēkajai ikdienai un pārcelties citā dimenzijā. Šim nolūkam izvēlējās ēdamistabu un drīz tur pacēlās - no daudziem galdiem un krēsliem būvēts kautkas līdzīgs Bābeles tornim - tas bija Olimps! Ja būvnieku garš bija ļoti pacilāts, tad būvēja Olimpu tā, ka tie, kas sēdēja pašā galotnē ar saviem dekļiem gandrīz skāra istabas griestus! Te tika dziedātas dziesmas par ieslāpušiem dieviem, par zālo zelta jaunību un par sirmo vecumu, bet te turēja: ugunīgas runas asprātības un pārgalvības pilnas! Un jaunie olimpieši stiprinājās ar vīnu vai alu, ko tiem no „pazemes” piegādāja fiksīsi un šāds olimps varēja ievilkties tāli pāri pusnaktij...

Pēc šādiem olimpiskiem sarīkojumiem svētku svinētājus nereti dzenāja majordomus ar sarakstu par salauztiem galdiem un krēsliem, bet tā jau bija lapas otrā puse! Par laimi šādi olimpi netika būvēti pārāk bieži, un vairums komitoni samierinājās ar daivi zemes līmenī, kur tāpat varēja dzert glāzi vīna - sēžot pie parasta galda...

Ainas no Konventa dzīves.

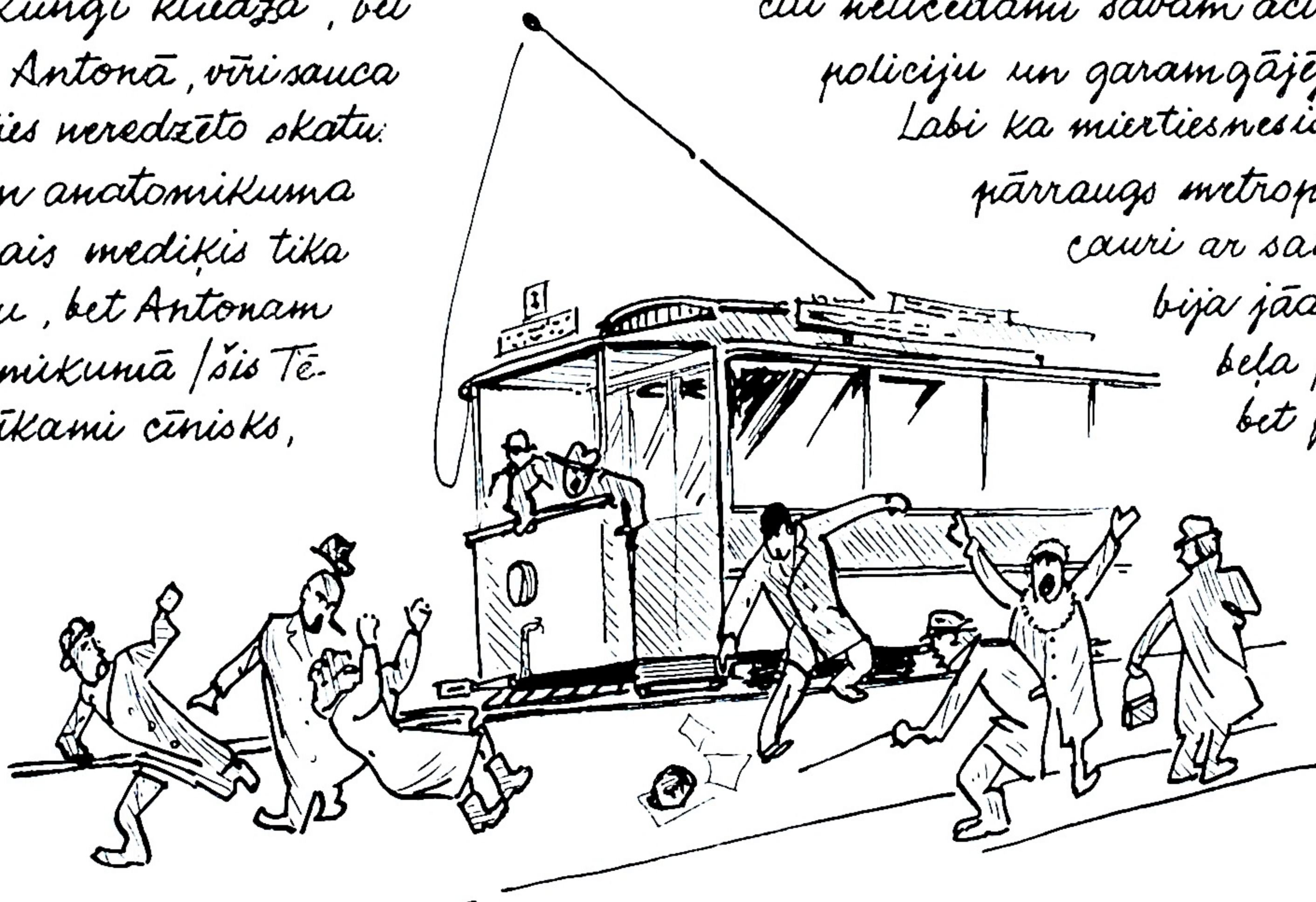
Fraternitas Academica filistrs Prange bija Limbažu pilsētas galva. Viņš bija pamarzs un apaļš no auguma, ātrs un enerģisks savā gaitā un Konventā viņu saukāja par Renģu galvaspilsētas galvu! Pāris reizes semestrī viņš ieradās Rīgā, apmetās viesnīcā, bet brīvo laiku pavadīja Konventa dzīvoklī. Kādā pirmdienas vakarā viņš piezvanīja pa telefonu, un pasūtīja vakariņas visiem „Konventā esošiem deķējiem”. Fuksi ātri izrēķināja, ka to ir 38! Vispirms liels pārsteigums bija tautiešiem, kad tie, no Konventa zāles iznākdami, atrada visus galdus klātus, bet vēl lielāks filistrim Prangem. Viņš nebija sagaidījis tik daudz tautas Konventa dzīvoklī, jo bija piemirsis, ka bija pirmdienas vakars!

Komittonis Frīdberģis Tēbelis, studēja medicīnu un no šīs vides viņš smēlās vielu saviem pastāstiem par jaunākiem notikumiem Rīgas Anatomikumā. Kāds jauns medikis strādāja pie kāda miroņa pētīdams tā anatomiju un bija to draudzīgi nokristījis par Antonu. Kā kabrs jauns students, viņš bija iecerējis cilvēka galvas kausu savās mājās uz plaukta. Tā - kādā dienā - nīviņam neredzot, viņš atbrūvoja Antona galvu no pārējā ķermeņa, ietina to „Jaunākās Ziņās” un brauca ar tramvaju mājuj. Katastrofa notika Brīvības bulvāra un Elizabetes stūrī, no tramvaja izkāpjot, kad viņam pastūdiņa kāja, nesamais, ko viņš bija iespiedis padusē, izkrita „Jaunākās Ziņas” atkaisījās un Antona nokrija uz ielas, un vēl vienu reizi raudzījās pasaulē! Acumirkli vēlāk izcēlās panika: dāmas gība un kā nopļautas krita gar zemi, kungji kļūdzā, vēl dzijas Antonā, vīrisauca skatīties neredzēto skatu:

ters un anatomikuma - jaunais medikis tika lu ādu, bet Antonam anatomikumā /šis Tē. ir netikami cīnīks,

citi neticēdami savām acīm rau - policiju un garamgājēji skrēja Labi ka mirtiesnesis bija frā - pārtraugs metropolitānus cauri ar samērvā vesi. bija jāatgriezās beļa pastāsts bet fakti ir fakti!

VIP

Konventa smagās klasēs pārstāvji bija
fil!fil! F.A. Dzelzītis un F. Fānītis - alias Bumba!

Konventa „mūžīgais” kasieris
bija com! Feliks Treijs

Dažas ainas no konventa dzēves.

Pār izcilus izdarību un nopelniem fūksim uadzēra „fūrmani”, un otrādi - par rupju neveiktību un kļūdu, iekāra tam „zēniņu”.

Fūrmanis.

*Par Latviju brauc Trimpus tēvs
Ar saviem bērniem kumeliem,
Kad nonāca tas Vidzemē / Kurzemē /
Tad kumeli tam apstājās.
Viņš uzsauca tam zēniņam:
Trieci - trieci - trieci!
Nu varēja tas tālāk braukt.*

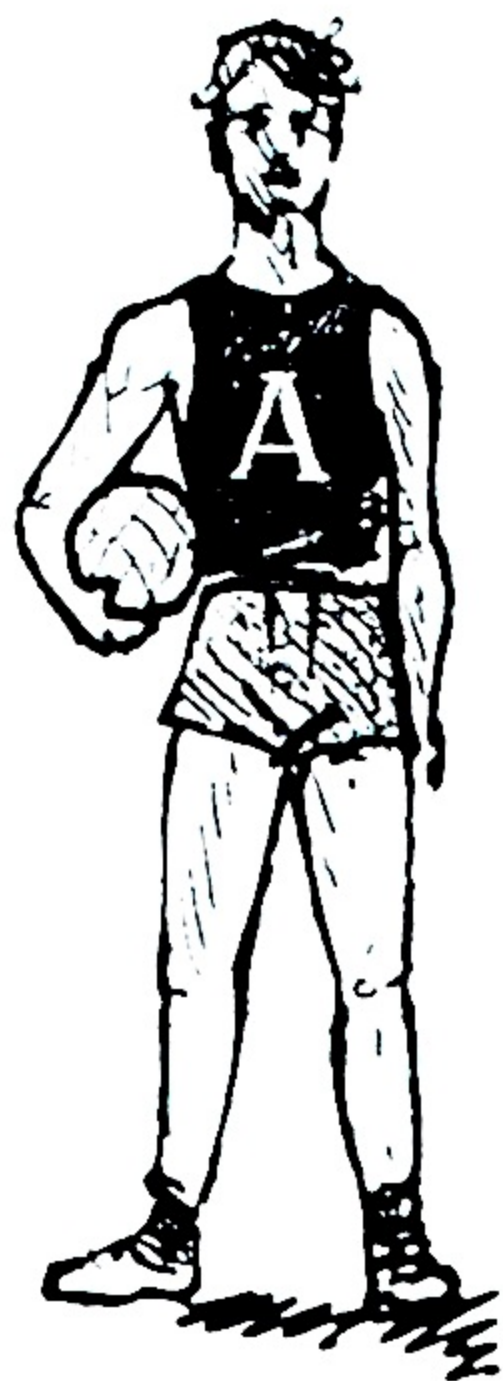
Zēniņš.

*Viens zēniņš ir apgānījies
Ar lielu, lielu lērumi,
Par to mums būs ko pasmieties -
Vēlc, zēniņ, vēlc!*

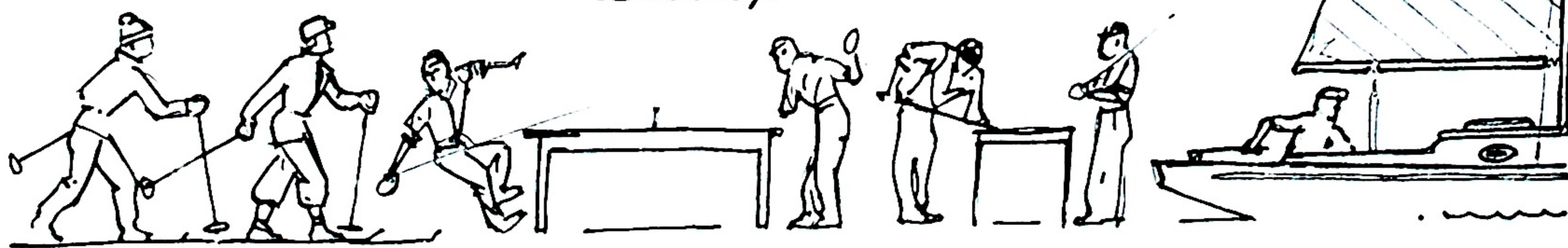

Sports.

Rīgas studentu dzīvē sports ieņēma redzamu vietu. Ļoti izplatīta vasarā bija voleja spēle, bet ziemā slēpošana, sevišķi pēc tam kad Dzelzceļu Virsvalde izrīkoja sevišķus slēpotāju vilcienu. Dažādiem sacīkšu sportiem nodevās jau daudz mazāks studējošo skaits, jo tie prasīja ilgstošu treniņu un daudz laika. Korporāciju vidū bija Beveronija, kas bija pulcinājusi lielāku skaitu sacīkšu sportistus. Fraternitas Academica šāda sporta pārstāvju nebija, toties liels skaits bija to, kas piekopja dažādus sporta veidus gan vasarā gan ziemā. Slēpošana bija ļoti populāra, un sniega pilnās dzimtenes āres aicināt aicināja studentus no pilsētas ārā uz laukiem. Un to darīja svētdienās gaš stācijā, un ar speciālu šim ties uz Ērgļiem, Siguldu vai Cē ar studējošo jaunātni, un vilcīdeju vagonu. Vakārā vēl vilcīni nu atkal pulcētu slēpotājus. Arī diezgan liela grupa kas pūda zus redzamākos vārdus minot ar kundzi. Vasarā spēlēja vole daļa dzīvoja Rīgas Jūrmalā, norunāta vietā jūras krastā. Bez šīs vispārējās spēles konmība, kas piedalījās P.K. rīkotos turnīros Korporāciju Komandām. Fraternitas Academica redzamākus volejbolists bija? Šie turnīri notika rudenī un ziemā. Pašā konventa dzīvoklī bija populāras divas sporta spēles - galda tenis /ping-pong spēle/ un galda biljards. Kad pauku istaba bija brīva, tur uzstādīja spēļu galdu un noturēja internus un eksternus turnīrus. Šādos turnīros piedalījās Terretijas un frat. Metropolitana spēlētāji. Fraternitas Academica spēlētāji piedalījās arī citu Konventu galda tenisa turnīros /1935-36 gada Frat. Acad spēledam frat. Metropolitana turnīrā tur ieguva otro vietu/. Tapat galda biljards bija ļoti populāra spēle Konventā, ko spēlēja Kamīna istabā un arī šeit tika rīkoti turnīri, vismaz reizi semestrī. Vēl var minēt būrāšanu, kam nodevas dažī Konventa locekļi - fil. G. Ābels un R. Veldre. Atsevišķi konventa locekļi individuālā veidā nodarbojās arī ar citiem sporta veidiem, kā šaušanu /A. Mēns/, basketu spēli, airēšanu un slidskriešanu. Vēl var pieminēt fil. Vacu, kas ar lielu dedzību sekoja Fraternitas Academica volejkomandai to visādā veidā atbalstīdams - komandai tērpus dāvināja f. Vacs.

pulcejojies agrā rītā stundas Rīnolūkam izrīkotu vilcīnu - dodo sīm. Vilcīns bija galvenokārt pilns na sastāvā bija arī restorāna un atgriezās Rīgā, lai nākošo svētdi. no Fraternitas Academica bija tījās šajos izbraukumos, kā dabrālus Līventālus un T. Āboliņu ju, un tā kā liela akademiķu tad tie ikdienas sapulcējās kādā kur tad nodevās volejbola spēlei. ventam bija arī sava izlases oie-

* - Zandbergs

Ļīvāt omnes virgines!

Visa vakareiroņas kultūra ir pilna liecībām par sievietes cienīšanu, tāpat arī latviešu tautas dziesmas liecina par sievietes - mātes godināšanu. Vai tā bija lepna tautu meitā vai nabaga sērdienīte - viņa tika ievērota, uzklausīta, sargāta un viņai veltītas neskaitāmas tautu dziesmu rindas, cildinot viņas tikumus. Arī Rīgā - un vispārī Latvijā - šis latviešu sirdīs no tālās tautas senātnes līdzdots ieskaits par meiteni bija katram saprotams un svētš. Konventā vajadzēja tikai jauno akademiķi nostī-

pēt ar kom-
trū gadu un
no Rīgas labākiem
ka vai nu deju skolas
telpās. Bija reizes,
kopā ar kādu Rīgas
meitenēm, ko abu kon-
starpā norunāja. Pie-
ja kursantu vidū arī
dā nostiprēto dejas māku
šā dāmu vakarā. Šādus
reizi gadā. Tā bija liela
sas konventa telpas bija aizņem-

vencijām. Deju stundas notika ka-
par skolotāju pieaicināja kādu
deju skolotājiem. Kursi noti-
las telpās, vai arī Konventa
kad šos deju kursus rīkoja
studentu korporācijas
venta oldermani tad savā
datijās visi fukši, bet bi-
jauri krāsmeši. Šādā vei-
katrs tad parādīja nāko-
vakarus rīkoja vismaz
un ļoti gaidīta balles - vi-
tas ar galdiem, izņemot konven-

ta lielo zāli, kas tad bija pilna ar deju pāriem. Dāmu vakariem ierēja
orķestri, parasti Operas kafējnīcas Otto Švares populāro vijolnieku Teodoru
Keizeru, kas bija iemīlots visā Rīgā. Dāmu vakaros tika klāts vakariņu
galds, kam sekoja kafija. No stipriem dzērieniem lietoja rīnu un likieri.
Viesiem rīkoja pārsteigumu izlases ar neparastām un komiskām balvām
laimētājiem. Dāmu vakari ievilkās tālu pāri pusnaktij, un šajos vakaros
uz ielas, iepretī konventa logiem stāvēja gara vaļonu rinda, kas izvadā-
ja vakara balles viesus. Ģimenes - un eglītes vakaros arī dejoja, bet šie va-
kari bija galvenokārt veltīti konventa locekļu piederīgiem un bērniem, ar eg-
lītes dedzināšanu un apdāvināšanu. Eglītes vakaros fukši uzveda kādu ske-
ču - teātri par aktuāliem jautājumiem un šie uzvedumi tika sagatavo-
ti Oswalds Ūršteina režijā. Lielākais sarīkojums šai laikā pasmā bi-
ja Fraternitas Academica 10 gadu jubileja, ko noslēdza ar lielā stīvē
rīkotu balli Rīgas tīrogotāju savienības skaistajās telpās - Baltajā Namā,
Valdemāra ielā. Bija ļoti daudz viesu, daudz krāsainu dekļu, fraku
un dāmas vakara tualetēs. Tas bija ļoti liels un rūpīgi gatavots sarīkojums
- tur tika daudz ēsts un dzerts, dziedāts un dejots! Un visos šāda veida
sarīkojumos centrā novietota bija tatoju meitene, siera vai līgava!

Lielā junda.

Raimonds Bebris.

Pēc cīņām krēslas stundu
 Sveic karotāju pulks,
 Kad svētā miera jundu
 Teic cīņu skaļais tulks.
 Pie vārda minēts katrs
 Teic karavīrsko — jā!
 Neviens nav sevi liedzis,
 Kam mīla Latvija.

Sauc: pulkveds Briedis, Kalpaks ...
 Kur Zālītis, Zemītāns ...
 Un vēl — un vēl ... bet drūmāk
 Dim krēslas klusais zvans:

Tie dus jau Brāļu kapos
 Un tur, kur arājs dzied,
 Sen dus tie dzimtās ežās,
 Kur kapa smilgas zied.
 Pauž taure lielo jundu.
 Un gadu simteņi
 Nāk pieminēt šo stundu
 Pie kapiem aizvērtiem.

pulkvedis Raimonds Bebris
 Korporācijas Fraternitas Academica
 dibinātājs, dz. Palangā 1891, m. Rīgā 1940.

Fraternitas Academica trimdā.

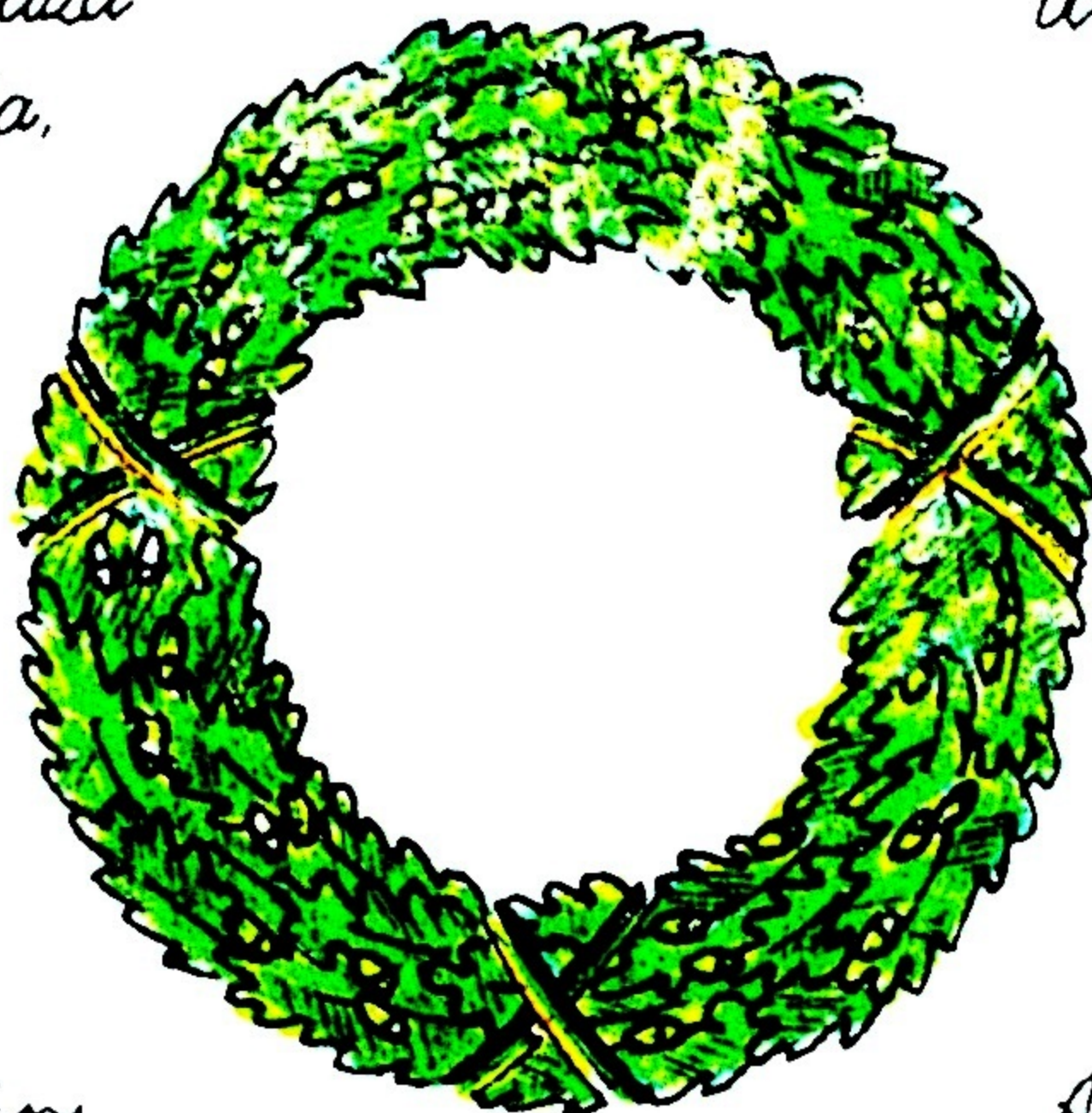
1940. gadā tika pārtraukta Korporācijas Fraternitas Academica darbība. Latvija bija okupēta no Vācijas, visā pasaulē valdīja Karš. Konventa locekļi izklīda, zemē valdīja sveša vara un kara likumi. 1944. gadā Kara darbība atkal tuvojās Latvijas teritorijai, un liela latviešu tautas daļa divās trimdās, galvenokārt uz Vāciju, un 1945. gada maijā visas vācu bēgļu nometnes bija pārpildītas. No šejienes latviešu bēgļi, gadiem ejot, pamazām izceļoja uz citām, brīvām Vakarū zemēm - vairums uz A.S.V., Kanādu un Austrāliju. Izceļotāju vidū bija arī daudzi Fraternitas Academica locekļi ar savām ģimenēm. Trimda tos saņā bet arī ar daudzām un dažā gūst jaunās zemes valoda, darbs un par katru cenu apstākļiem, lai varētu ki gadi, kamēr trimdē kus pamatus savai jau iemācījās valodu un pie Jau sākot ar pirmajiem nitas Academica locekļi ar otru, un jau 1952. ga Konventa darbība, un senior mo „Melns-Zaļš-Zelts” žurnālu. Kopš tas Academica, lai arī viņas locekļi izkaisīti visā plašā pasaulē - viņi piedalās prezidija vēlēšanās, balso par jaunuzņemamiem locekļiem, dibina vietējas kopas, rīko sanāksmes un komersus un turpina tālāk konventa tradīcijas. A.S.V. tiek nodibināts Latvijas Korporāciju Apvienība, kas apvieno visas trimdas latviešu Korporācijas un atvērto agrāko Prezidiju Konventu.

Rainis kādreiz, pats būdams trimdenieks Šveicē, rakstīja: Briesmīgākais sods, kas kādu var piemēlēt ir - pazaudēt dzimteni! Fraternitas Academica locekļi, sekodami savai devīzei - Amicus optima vitae possessio - ir sadevuši nokas pāri laikam un telpai un strādā tam brūdim, kad alkā varēs atgriezties dzimtenē - savā brūvā, atdzimušā Latvijā!

1980. gada Fraternitas Academica's Spec! K! locekļu adresu sarakstā ir atrodami sek. dāti par tās locekļiem pasaulē:

A.S.V. -	34 + 39;	= 73	Zviedrijā -	3 + -	= 3
Kanādā -	10 + 11	= 21	Austrālijā -	7 + 3	= 10
Vācijā -	2 -	= 2	Kolumbijā -	1 -	= 1
Anglijā -	4 -	= 4	Ņukši -	- 2	= 2
Norveģijā -	1 -	= 1	Kom-g. -	2 -	= 2

Kopā: 64 vecie loc.; 56 jaunie loc.; Kopā 120 loc.

dija gan ar personīgu brūvību, dām grūtibām: bija jāapjāstrādā nepiemērotā jāpielaiķojās svešajiem eksistēt. Pagāja vairānieks atrada stingrānai dzīves apmētnei, mērojās apkārtnei. trimdas gadiem Fraternitēklēja kontaktu viens dā ir atjaunota trimdas A. Gulbis varēja izsūtīt pirtā laika darbojās trimdas Fraterni-

Konventa apkārtnē nr 187, 1980. gada janvārī, var atrast šādu sarakstu:

1944-45. gadā deportētie.

Paulis Birzulis /atg./
 Kārlis Irbe /atg./ miris Rīgā 1966.
 Osvalds Mednis /atg./
 Roberts Sīmanis /atg./
 Aleksandrs Veidenbergs /atg./
 Edvīns Križus /atg./ miris Rīgā 1965.

1940-41. gadā noslepkavoti.

Teodors Āboliņš	1941.
Jānis Fānītis	
Aleksandrs Lonbergs	
Jānis Ozoliņš	/Baltezers/
Fēlijs Ozols	1940
Emīls Mežgals	1940
Jānis Nerbulis	1941/1942

2. Pasaules karā kritušie.

Harijs Biks
 Kārlis Blaus
 Nikolajs Bukums
 Tālivaldis Celmiņš
 Kārlis Cimzietis
 Laimons Lācis
 Vilis Līventāls
 Valdemārs Raudzēns
 Nikolajs Rusmanis
 Rūdolfs Veloels
 Viktors Vīcups

Deportēti 1941. gada jūnijā.

Ernests Īlens
 Jānis Furķelis
 Kārlis Plienīns
 Kārlis Starpiņš
 Alvīds Rubenis
 Kārlis Veidenbergs
 Jānis Velēns
 Vladimirs Žuniņš
 Nikolajs Žuniņš

Bez šīnī sarakstā minētiem vēl ir zināms skaits Fraternitas Academica locekļu, par kuriem likteniem vēl nekas nav zināms. Augstāk uzskaitītie akadēmiki ir ~ 12.5% no brīvās Latvijas laikā Konventa pilnā locekļu /265/ skaita.

1930

-

1980

Šī darba autors, pavadīdams savu likteņa nolikto trimdas laiku Zviedrijā, bija Fraternitas Academica 1930. gada II sem. ceta „Spēļu” redaktors. Piepildoties 100. semestrim, radās vēbreizē vēlēšanās bildēs un rakstos pieskārties komentāri tā laika dzīvei - pārskirt izbalējušās lapas pusēs, satikt mīlu draugu sejas, likt tiem atkal dzīvot un darboties. Un ticēdams brīvās Latvijas atdzimšanai un mīlās Fraternitas Academica jaunai nākotnei autors cer, ka nākošo paaudžu akadēmiķis ieskatīdamies šajās lapas pusēs atradīs kādas pagātnes vērtības, kas palīdzēs celt jaunu brīvu Latviju, jaunu Fraternitas Academica!

Rudolfs Veldre
frat! Acad!

1980. gada rudenī
Kungälvā, Zviedrijā

Šajā atmiņu albumā 50 lapas -
- zīmētas un rakstītas 1979.-1980.gadā, Lieldrijā.